

Det Anarkistiska Biblioteket

Anarkism vs Primitivism

Brian Oliver Sheppard

Brian Oliver Sheppard
Anarkism vs Primitivism
2003

Broschyr från 2003
Översatt av Studiecirkeln är vår Dynamit

sv.theanarchistlibrary.org

2003

Innehåll

1. PRIMITIVISMENS DEMONLOGI: ELEKTRICITET, SPRÅK, OCH ANNAN MODERN ONDSKA	4
2. EN SIMPEL VILDE.	10
3. VAD ÄR PRIMITIVISTERNAS IDEAL?	15
4. Stamlevnadssättets verklighet	21
5. PRIMITIVISTISKA ATTACKER PÅ ANARKISM	30
6. PRIMITIVISMENS BLODIGA SIDA	43
7. Bilaga: Att avkoda Primitivistiskt babbel	49

***ANARKISM vs PRIMITIVISM**

”Ingen har någonsin varit så kvick som du när du försöker göra oss till djur: att läsa din bok gör att man längtar efter att gå på alla fyra. Eftersom det emellertid nu är sextio år sedan jag gav upp den vanan, känner jag att det tyvärr är omöjligt för mig att återuppta det: jag lämnar denna naturliga vana till dem som är mer lämpade för det än du och jag är.”

— Voltaire, brev till Rousseau, August 30, 1755.

– John Zerzan, “On the Transition – Postscript to Future Primitive.”

1. PRIMITIVISMENS DEMONLOGI: ELEKTRICITET, SPRÅK, OCH ANNAN MODERN ONDSKA

Gar Smith, redaktör för Earth Island Institute Journal, The Edge och kritiker av modern teknologi, beklagade sig nyligen inför journalister, ”Jag har sett byar i Afrika som hade en vibrerande kultur och storslagna samhällen som slets sönder och förstördes med introduktionen av elektricitet”. Han tillade: ”Jag anser inte att mycket elektricitet är något bra. Det är bränslet som driver många multinationella bildspråk.” När tillfrågad om varför brist på elektricitet - ett kännetecken för fattigdom - borde anses vara fördelaktigt, svarade Smith, ”Idén om att människor är fattiga betyder inte att de inte lever ett bra liv.” Han la till ”det finns mycket kvalité att få ut ur fattigdom.” John Zerzan, en ledande modern primitivist, skriver på ett liknade sätt, men hävdar att de som levde i samhällen innan elektriciteten åtnjöt en högre standard av mentalt välmående: ”Att leva i naturen, före vår abstraktion från den [genom den moderna civilisationen], måste ha involverat en förnimmelse och kontakt som vi knappast kan förstå från våra nivåer av ångest och alienation. Kommunikationen med allt existerande måste ha varit en enastående lek med alla sinnen, reflekterande de oräkneliga, namnlösa variationer av njutning och känslor som en gång fanns tillgängliga inom oss”. Zerzan, Green Anarchy Collective, och andra primitivister erinrar sig regelbundet om ett idealt förflutet där ”vetet och kornet, grisar och hästar en gång dansade fritt i naturens kaos.” I själva verket hoppas primitivisterna att genom sin aktivism leda samhället in i detta ursprungliga kaoset, så att ”vetet och korn, grisar och hästar” - och förmodligen resten av oss - får dansa fritt ännu en gång.

Till och med sociala jägar-samlar grupper hade ekonomiska system - det är, system för producering och distribution. De producerade verktyg och vapen, och distribuerade maten de samlade eller dödade. Det finns faktiskt en underförstådd primitivistisk typ av ekonomi i alla primitivistiska verk, oavsett om de väljer att erkänna detta eller inte. Fredy Perlman, till exempel, hänvisar till Marshall Sahlins’ ”Stone Age Economics.” Ekonomi kommer att fortsätta att existera så länge som människor existerar.

I slutändan, handlar frågan om vilken slags ekonomi vi vill ha – en som är kontrollerad av de som spenderar sitt arbetsliv i den, eller en kontrollerad av omättningsparasiter (kapitalister).

På samma sätt är frågan som vi som anarkister står inför vilken typ av anarkistisk rörelse vi vill ha? - en som stirrar den ofta – fula, auktoritära sociala verkligheten i ögat, med målet att transformera det till något bättre, något som kommer leda till friare, lyckligare liv för oss själva och för alla våra bröder och systrar på planeten Jorden, eller en som slösar bort sin tid med att fantisera om en obefintlig guldålder, och som skulle leda till att miljarder dödas om dess föreskrifter följs.

Valet är ditt.

En vanlig primitivistisk tidningsanka är att alla fackföreningar helt enkelt förmedlar strukturer för exploatering ("kapitalets vänster") mellan chefer och löneslavar. Denna uppfattning beror mycket på postmodern teori, som hävdar att alla sociala förhållanden som uppstår i ett hegemoniska system automatiskt "förgiftas" på grund av dess födelse där. Det vill säga, allt som åstadkommit i ett förtryckande samhälle kommer att vara förtryckande, oavsett vad dess faktiska karaktär är. Vissa radikala Maoister har utvidgat detta till att inkludera sexuella relationer mellan män och kvinnor. (All sex är exploatering av kvinnor i kapitalismen, säger de, oavsett vad.) Faktum är att det finns mycket sanning i idén om att kapitalismen (eller något annat auktoritärt system) förvränger relationerna mellan människor. Men tanken att alla grupper i kapitalismen "förmedlar" kapitalistisk förtryck måste då också gälla för primitivistiska grupper. Så småningom slutar man med en pessimistisk bild där varje progressiv organisation är inneboende förtryckande och därmed eliminerar hoppet om meningsfull social förändring!

Naturligtvis förnekar jag inte det faktum att affärsföreningar av sorten AFL-CIO ofta agerar på sätt som är extremt skadliga för arbetarna. AFL-CIO: s arbetaristokrati tenderar att skapa en kasta av officerare som lever på bekostnad av avgifter som betalar arbetare och som utvecklar klassintressen i motsats till dem. Men det betyder inte att alla former av arbetarklassens inbördes hjälp på arbetsplatserna endast "förmedlar" exploatering. Radikalt demokratiska fackföreningar är möjliga, så som I.W.W., det tidiga CIO, CNT, och många självständiga fackföreningar har visat.

Även de primitivister som medger att vissa typer av fackföreningar är revolutionära (och de medger det vanligtvis endast när de är helt pressade) ser man faktiskt sällan stödja sådana fackföreningar eller organisera för dem. De flesta primitivister väljer istället en "noll arbete"-attityd och lämnar över arbetsorganisering åt andra.

Sammankopplingen av ekonomi och konkurrens.

"Det verkar uppenbart att industrialiseringen och fabriken inte gick att bli av med omedelbart, men lika tydligt att deras avveckling måste bedrivas med all kraft efter utbrottet. En sådan förslavning av människor och natur måste försvinna för alltid, så att ord som produktion och ekonomi inte har någon mening"

På hemsidor som primitivist.com, berättar primitivister för oss hur internet inte borde existera. I tryckta magasin som Green Anarchy, fördömer de tryckpressar och typsättnings-teknologi. Och under evenemang som Green Anarchy Tour 2001, klagade de på vågarna som tillät dem att resa, elektricitet som driver instrumenten från deras turnés musikakter, och existensen av faciliteterna som är värdar för deras aktiviteter. Primitivister uppmanar deras publik att leva som tidiga hominider, trots att de verkligen inte föregår med gott exempel. När läsaren analyserar primitivisternas funderingar, konfronteras man direkt med två mysterium. Det första: hur kan någon som helst seriöst hysa sådana ideér? Elektricitet, avancerad medicinsk vård, informationsteknologi, artificiell värme eller kyla, vattenrengöring, och oräkneliga andra moderna uppfinningar anser primitivisterna vara oönskat. En kan tro att livslängden för sådana uppfattningar skulle vara lika kort som den för en paleolitisk stenåldersman. Icke desto mindre, åtnjuter primitivt tänkande för närvarande ett slags mode ibland den radikala vänstern. Den andra förvirringen: hur börjar man försöka förstå allt skräp som primitivister skriver? Några av deras haranger, o andra sidan, apar (ursäktad ordvitsen) den mest outhärdliga, otydliga postmodernistiska fraseologi: "Symbolik är linjärt, successivt, utbytande," informerar John Zerzan delikat för oss i Running on Emptiness. "Det kan inte öppnas upp till sitt hela objekt samtidigt". Å andra sidan, många primitiva "haranger släpper varje anspråk på sofistisering och övergår (igen, ursäktad ordvitsen) i en infantil hysteri: Varför ska jag tolerera den här galenskapen" skriver en skribent pompöst på insurgentdesire.co.uk. "Ned Ludd hade rätt! Maskinen är vår fiende. Slå sönder den utan nåd!"

Sannerligen, varför skulle vi tolerera den här galenskapen? Hur kan vi förstå några av de genuint bisarra ideér som skräpar ner pantheon av våra primitiva romantiker? Och hur kommer det sig att den primitivistiska cocktailen av mysticism, pseudovetenskap och vilda spekulationer har seriösa anhängare i det upplysta 20:e århundradet? Olyckligtvis för anarkister, har att kasta sig in i primitivistiska stanken blivit nödvändigt. Under de senaste årtiondena har primitivister framgångsrikt assimilerats såg själva in i anarkiströrelsen. Inom USA har deras inflytande vuxit sig så starkt att anarkister inte längre har råd att ignorera det. Massmedian har, i sin oändliga visdom, ofta bestämt sig för att presentera primitivism som "den nya anarkismen" och gladeligen ignorerat den klassiska delen av anarkistiska tankar som propagerar för arbetar och samhällskontroll inom ett statslös samhälle. Olyckligtvis, försäkras denna generösa gratis-

reklamen att många nya medlemmar i anarkiströrelsen kommer igenom primitivismens förvildade ingångsport.

Primitivismen uttalade mål är att orientera anarkismen mot den fullständiga förstörelsen av civilisationen och dess tjänade teknologier. Deras analys hävdar att civilisation fjärrar mänskligheten från dess sanna, vilda natur - en beklaglig situation, säger de, eftersom människor, som Steppenwold låten går, är födda att vara vilda. Likt kristna evangelister, vidhåller de att modern livstil resulterar i andlig och känslomässig fattigdom - en slags själlöshet som Mammutjägare inte upplevde, och snuddar ofta vid att hedniska trossatser är överlägsen rationellt tänkande. Också teknologi är inneboende förtryckande, oavsett vem som använder den eller vad det används till. Dessutom varnar primitivister för befolkningstillväxten medan Zerzaniter till och med hävdar att språk är en form av alienering. (Sådana uttalande alienerar föresten oss från deras språk). Trots att klassiska anarkister som Peter Kropotkin och Mikhail Bakunin talade om eliminera staten genom att överföra ägandeskapet av produktionsmedlen i folkets händer, har primitivisterna en annan agenda: de vill förstöra, inte omfördela industri och teknologi.

Problemet med primitivism i anarkiströrelsen är bara nytt i omfattning. Det har alltid funnits de på utkanten av vänstern som har hoppas på att sända samhället till någon slags idyllisk, Edens Lustgårds-liknande existens. Idén om den nobla vilden i fred med sig själv, den rena vildmarken, och hans medmänniskor före civilisationen är lika gamla som John Drydens teaterpjäser från 1700-talet. Många före våra moderna primitiva romantiker har förespråkade att kapa allt och gå tillbaka till naturen. Som den bortgångne evolutionära biologisten Stephen Jay Gould råder om *The Mismeasure of Man*, "Samma dåliga argument upprepas med några års mellanrum med en förutsägbar och deprimerande regelbundenhet. Så fort vi motbevisar en version, börjar det andra kapitlet från samma dåliga tid bli flyktigt framträdande."

Idag, till exempel, finns litteratur som *Future Primitive* och primitiva språkrör såsom *Anarchy: A Journal of Desire Armed* (A:AJODA), *Green Anarchy*, och *Fifth Estate* i överflöd. Regnbågssamlingen, nominellt icke-anarkister, attraherar alla sorters trädfolk, Midgårdare, permakulturfantaster, mystiker till deras primitiv-liknande festival. Dock, vid ett par tillfällen under 1800-talet har fantasier om den "primitiva mannen" försökt att

ofta till exempel facklig demokrati med statsmannakonst. Detta ignorerar statens väsen: tvång och våld.

Anarkister hävdar att organisation är avgörande för social överlevnad, men att tvång och våld inte är det, och att organisationer kan och existerar som inte är tvångsmässiga eller auktoritära. Primitivister ignorerar denna väsentliga skillnaden och hävdar att alla organisationer är auktoritära, även om de har svårt för att förklara varför. Följaktligen, av deras egna logik, är *Green Anarchy* och *Fifth Estate* kollektiven statliga och auktoritära och borde bli upplösta. Varför de hittills inte har följt sin egen logik är ett mysterium.

Sammankopplingen av organisationer och auktoritärer (eller "Leninism")

Statskapitalister har ofta sagt att "anarkistorganisationer" är en motsägelser. Etatister är oförmögna att föreställa sig någon typ av organisation som inte är auktoritär, stöpta som de är i auktoritära idéer om hur grupper måste skötas. Otroligt nog är det många primitivister som håller med, och hoppas så att göra sig av med organisering! Ekande det värsta av postvänster retorik, har några primitivister otroligt nog föreslagit att ingen institution skulle få tillåtelse att existera längre än ett decennium eller liknande, även om medlemmar av institutionen demokratiskt beslutar att de vill att verksamheten ska fortsätta (och även om resten av samhället inte har några problem med att institutionen fortsätter).

En kollektivt skött farm skulle i sådana fall behöva stänga ner efter ett par år, så att det inte blir en ond "förankrad institution" - även om samhället och lantarbetarna invänder. Det är också värt att nämna att primitivister rutinemässigt ignorerar de väl kända urskiljande karaktärsdragen hos Leninism (vanguard partier, bevarandet av regeringen i form av en "arbetarstat", partiets kontrollerande centralkommitté, regeringskontroll av livets alla aspekter, framförallt arbetslivet, etc, etc.) och slänger runt med termerna som en form av missbruk, som en form av baktalande, mycket på samma sätt som högerfolk, som kallar alla som inte håller med dem, för en "kommunist".

Sammankopplingen av fackföreningar i sig självt och "Förmedlingen av förtryckande strukturer"

Sammankopplingen av "industrialism" och kapitalism

Primitivister tillskriver generellt till sitt begrepp "industrialism" alla funktioner i statistkapitalismen - men tillägger dessutom (och otroligt) den en suverän vilja, vilket antyder att den agerar oberoende av mänsklig kontroll. "Det industriella systemet" skulle arbeta för att förstöra mänskligheten och jorden, även om det enligt deras uppfattning var det anarkistiska samhällets ("självstyrda") kollektiva egendom.

Sammankoppling av fattigdom och frihet

Primitivister vill att mänskligheten ska leva som tidigare hominider - det vill säga i fattigdom, enligt dagens standarder. De ger beröm åt dem som lever "nedförskjutna" livsstilar (ungefär som Kalle Lasn och hans Adbusters-grupp) och godkänner dem som väljer att bli squatters och dumpster-dykare. De bestrider uppfattningen att primitivt levande utgör en fattig livsstil, eftersom de hävdar att tidiga hominider åtnjöt en typ av "primitiv välstånd" (under radikalt andra förhållanden än vår egen, naturligtvis). Detta tänker på en Saturday Night Live-skiss där komikern Jon Lovitz klagade över att han inte kunde få en date, varefter han vände sig mot kameran och uppmanade kvinnor, "Sänk er standard!" Det är vad primitivister uppmanar till resten av oss - inte bara för de superrika, men för den blygsamma arbetarklassen familjer. Traditionellt har naturligtvis anarkister sökt en kollektiv höjning av levnadsstandard, med omfördelning från de rika nedåt till resten av oss.

Att radikalt sänka levnadsstandarden för att möta en primitivistisk uppfattning om "välstånd" verkar Orwellskt. Även om det är sant att vissa icke-industriella folk, såsom Chumash-indianerna i Kalifornien hade turen att stöta på en naturligt riklig miljö (varefter de upphörde att vara jägare-samlare, bosatta, och började domesticera grödor), gick det för andra för-civiliserade folk inte så bra, och de strövade oändligt på jakt efter mat, driven av ett grundläggande behov av överlevnad. Att alla primitiva folk i över två miljoner år åtnjöt "välstånd" är inte bara vilt spekulativa, utan motsäger helt enkelt antropologisk kunskap.

Sammankopplingen av gruppbeslut och statsmannakonst

Primitivister och post-vänster allierade (notera: alla post-vänsterister är inte primitivister) hånar ofta allting "organisatoriskt". De förknippar felaktigt beslutsstrukturer för grupper med statens ledning, och blandar

identifiera sig med anarkism. Sannerligen, en framträdande del av de utopiska socialisterna - romantiker som ville fly den moderna världen genom att leva kollektivt - har varit en inventarie inom vänstern sen det tidiga 1800-talet, och hängt med på utkanten av anti-kapitalismen, mycket likt de apokalyptiska kristna kulterna som samlas på samhällets utkant. Marx och Bakunin gjorde skillnad på den här typen av utopisk socialism från framåttänkande socialism, vilken värderar vetenskap och dess fördelar; Bakunin hoppades minsann på en revolution i vilken vetenskap "skulle bli allas egendom". Och trots att Marx exempelvis, ansåg att jägar- och samlarklaner faktiskt praktiserade en typ av "primitiv kommunism", förespråkade varken han eller hans anarkistiska motståndare att vrida tillbaka klockan till dessa tider. Anarkister ansåg inte att levnadsstandarden för Neandertalare värdig den moderna människan. De enda som ansåg att människor borde leva likt primitiva var de kapitalister vars behov att hålla affärernas kostnader nere resulterade i primitiva levnadsvillkor för deras löneslavar.

Utopiska, "tillbaka till naturen"-sektorer attraherade anarkistiskt kritik från början. Det är i respons till sådant bakåttänkande romantik som Mikhail Bakunin fastställde i det sena 1800-talet, "Det är inte i det förflutna, inte heller det förevarande som vi borde söka friheten för massorna. Det är i framtiden." Anarkosyndikalisten och veteranen Sam Dolgoff, noterade med avsmak, när han pratade om livet i kolonin Stelton i New York under det sena 1930-talet, att den var "likt andra kolonier, invaderad av vegetarianer, naturister, nudister och andra kultmedlemmar, som förde anarkismen verkliga mål in på villospår." En invånare "gick alltid barfota, åt rå mat, mest nötter och russin, och vägrade att använda en traktor, som motståndare till maskineri, och han ville inte heller göra hästar illa, så han grävde jorden själv". Sådana självutnämnda anarkister var i verkligheten "oxkär-ra anarkister", berättade Dolgoff, "som motsatte sig organisering och ville återvända till ett enklare liv." I en intervju med Paul Avrich före sin död, muttrade Dolgoff, "Jag är så trött på dessa halvhjärtade artister och poeter som motsäger sig organisering och bara vill pilla sig i naveln." Det här har verkar ha varit ett problem så länge som anarkism har existerat. Skrivandes för nästan ett århundrade sen, noterade Malatesta's kamrat Luigi Fabbri i Bourgeoisie Influences on Anarchism att anarkiströrelsen har alltid svämmats över med spån, parasiter och rent ut galenskap. Han skrev att dessa "tomhuvade och lättsinniga typer...blir inte bortstötta av det absurda, utan...tvärt emot fångslas av det. De är attraherade av projekt och

idéer just därför att de är absurda: och så kommer anarkism att vara känt just för den ologiska karaktär och nonsens vilken ignorans och bourgeoisens förtal har tillskrivet anarkistiska doktriner.”

Tillsammans med en växande anti-globaliseringsrörelsen de senaste åren, har problemet med primitivister blivit brådsakande igen: Medan primitivistiska tänkare förr i tiden var förvisade till ytterkanten av rörelsen i kraft av absurditeten av deras idéer, har i det senaste en frånvaro av en livlig, massklasskamps-aktivism, låtit primitiva tänkare att utöva ett större inflytande. Plikten ligger hos traditionella anarkister att ta tillbaka rörelsen och tvinga tillbaka primitiva tänkare till deras tidigare plats i utkanten. Inflytandet från massmedia ska heller inte tas ur beräkningen, vilken har tagit primitivism och fört den fram till mitten, och presenterar den för allmänheten som livsnerven för 2000-talets anarkisms återkomst. Primitivism, förklarar massmedia för oss, är den ”nya” anarkismen - och unga vuxna, hungriga efter vilken idé som helst som visar vägen ut ur det kapitalistiska ghettot tror på det ibland, och skriver under på det. Globaliseringsrörelsens folklighet är väldigt lovande för anarkism; medias försök att associera det med primitiva idéer är däremot inte det. Tidningen Times, till exempel, hade två artiklar under 2001 om John Zerzan och de kultliknande anhängarna som han har attraherat i sin hemstad Eugene, Oregon (bland andra platser). Ett par år tidigare, tilldelade Times primitivist/Unabombaren Ted Kaczynski titeln ”anarkisternas konung” i en utav fler än 30 artiklar de tillägnade honom. December 13 numret, 1999 av Newsweek, presenterade en bild på anarkosyndikalisten Noam Chomsky med bilder av Zerzan och den dömda mördaren Kaczynski bredvid honom; publikationen associerade alla tre som ledande ljus av modern anarkistisk tanke. NPR, 60 Minutes och andra nyhetskanaler har gett sändningstid åt John Zerzans absurda proklamationer även då den inofficiella media censuren av Noam Chomsky och andra mer kapabla analytiker fortsätter. Igen som Fabbri noterade: ”och så kommer anarkism att vara känt just för den ologiska karaktär och nonsens vilken ignorans och bourgeoisens förtal har tillskrivet anarkistiska doktriner.”

Effekten av medias fokus på anarkismens mest pinsamma sida är fördelaktig för eliten, genom att fokusera likt laser på de galnaste elementen av anarkism, kan hela rörelsen bli marginaliserad och misstrodd. Det här följer ett historiskt mönster i vilket anarkistiska aktivister är ignorerade av etablissemangen tills dess att någon gör något så antisocialt och besyn-

7. Bilaga: Att avkoda Primitivistiskt babbel

Anteckningar om ihopblandningen av Primitiva idéer (En guide för att avkoda Primitivistiskt Babble)

Sammankoppling av civilisationen och tvångsmässiga sociala relationer.

”Civilisationen är ursprunget för allt herravälde: patriarkatet, uppdelningen av arbetskraft, domesticeringen av livet, krig, raka vägen till sin nuvarande fruktansvärda fullständighet,” hävdar Zerzan, Blair och Green Anarchy Collective.

I själva verket fanns patriarkatet, krigföring och former av arbetsfördelning före civilisationen - för att inte tala om irrationell hednisk/religiös tanke. Läs Keeleys ”War Before Civilization”, till exempel, eller antropologen Robert B. Edgerton’s ”Sick Societies”.

Sammankoppling av teknologi och tvingande sociala relationer

”Teknologi är mer av en process eller koncept än en statisk form. Det är ett komplex system som involverar uppdelning av arbete, resursutvinning, och exploatering till förmån för dem som genomför processen,” informerar oss, Zerzan, Blair, och Green Anarchy Collective.

Den här uppfattningen behandlades tidigare. Det behöver inte sägas att den primitiva uppfattningen att teknik utgör en rad tvångsrelationer inte delas av antropologer, som definierar teknik som tillämpning av vetenskap eller tekniska metoder för problemlösning. Det betyder inte att tvångsrelationer som involverar användning av teknik inte existerar, bara att teknik inte är källan till dem. Människor är det. Det åligger primitivister att visa att tekniken alltid är baserad på tvångsmässiga eller miljömässigt fientliga relationer.

ger en ursäkt för att njuta av högteknologiska prylar och annan lyx tills "samhället går sönder." Precis som marxistiska determinister verkar primitivister tro att samhället förr eller senare kommer att krascha under sin egen vikt, med eller utan dem, så det är ingen skada att hänge sig åt dess nöjen under tiden.

Men man leds dock till en blodig slutsats när man antar de primitiva tankarnas brister. Primitivister insisterar på att det är en fråga om ekologisk överlevnad att förstöra alla maskiner, oavsett om människor behöver det för livet (som inom medicinsk vård eller vattenreningsutrustning) eller inte. För primitivister lämnar fortfarande eliminering av kapitalistiska vinstmotiv Frankensteins monster av teknik oskadd; de predikar att monstret kommer att fortsätta växa blint, som en cancer, även om inga kapitalister kontrollerar det. I slutändan är det primitivistiska imperativet ett fullständigt krig, inte så mycket mot tvångsmässiga sociala relationer, som anarkismen är, som mot fysiska strukturer som de säger har sina egna befogenheter. Att ersätta auktoritära sociala relationer med egalitära sociala relationer kommer inte att göra något, tror de; fysisk infrastruktur måste också förstöras. Detta är en stor del av deras bredare mål att förstöra all civilisation.

Däremot, låt oss som anarkister föreslå inrättandet av en civilisation som är värd namnet. Som Kropotkin en gång påpekade, "Konkurrens är djungelns lag, men samarbete är civilisationens lag."

Vi bör sträva efter att skapa ett samhälle och en kultur som i alla ordets mening är civiliserad. Statistikkapitalismen ger ingen samhörighet för miljarder världen över. Krig, fattigdom, utrotning av infödda folk, orättvis fördelning av arbetstagares produkter, skuldbundenhet och brott - detta är arvet från vår auktoritära era. Istället borde anarkister arbeta för att skapa ett samhälle som ersätter en sådan utbredd ocivilisering med en värld som är grundligt och i alla grader civil.

nerligt att eliten kan fånga billiga poäng genom att rapportera om det. Om allmänheten endast ser den primitivistiska vingen av anarkism, är det osannolikt att de stödjer någonting associerat med anarkism. Förståeligt, få människor vill stödja något som är fientligt emot den livräddande medicinska vården, informationsteknologi och den elektroniska underhållningen de njuter av. Medias gravitation mot primitivism har pressat andra delar av anarkiströrelsen att acceptera den lik väl. Universitetet i Michigans Joseph A. Labadie samling, allmänt ansedd som ett "arkiv av texter" från anarkiströrelsen, bestämde sig nyligen för att ta in Unabombaren Theodores Kaczynskis texter in deras valv. Det inkluderar intervjuer där Kaczynski rapporterar om försök att ha en dialog med terroristen Timothy McVeigh, och släpper in de mest skumma figurerna av modern politik in i anarkistiskt teori. Hyllor med Kaczynskis mordiska Unabomber manifest vid sidan av klassiker av Emma Goldman och andra är förmodligen något det anarkistiska kollektivet kommer att behöva leva med. Ackvireringen är ännu mer ironisk, med avseende på att figuren som Michigans Universitets arkiv är döpt efter, arbetaraktivisten Joseph Labadie, förespråkade allmän kontroll över det industriella samhället, inte en Kaczynski-lik brevbombande av det. Likaså, arbetar Kaczynski beundraren John Zerzan med självutnämnda "Green Anarchy"-kollektivet i Oregon. När Z magasins redaktör Michael Albert närmade sig John Zerzan för att debattera primitivism, fnös slutligen Zerzan, "Som en anarkist, är jag inte intresserad".

Det tilltagande inflytandet av primitivistiska tänkare hotar att omdefiniera karaktären av anarkisttraditionen för framtida generationer. Det hotar även att avleda nya ivriga aktivister in i dess teoretiska återvändsgränd där ingenting revolutionärt kan någonsin åstadkommas. Värst av allt, den primitivistiska agendan skulle resultera i ohyggligheter i en oerhörd omfattning om dess mål någonsin nåddes; samhället skulle fräntas medicinskt bruk, tak över huvudet, mattillförsel, distributionsnätverk och till och med språket (!) som människor är beroende av för att överleva. Att primitivister spelar oberörda med sådana globalt katastrofala idéer talar volymer om deras verkliga omsorg för människans välmående.

2. EN SIMPEL VILDE.

I am as free as Nature first made man, Ere the base laws of servitude began,
When wild in woods the noble savage ran. — John Dryden, *The Congum of Granada*, 1670.

Primitivister betonar hur bra forntida människor hade det. I det här, ekar de stark Rousseaus grubblande över den Ädle Vilden. Rousseau konstaterade i *Discourse on Inequality* att under tidsåldern för den primitiva människan, ”måste ha varit den lyckligaste och hållbaraste av epoker. Ju mer vi reflekterar över det, ju mer kommer vi finna att det här tillståndet var minst föremål för revolutioner, och på det hela taget, det verkligt bästa människan kan uppleva.” Rousseau konstaterade vidare att ”exempel av vildar, de flesta av de som hittats i det här tillståndet, verkar bevisa att människan är var menad att vara kvar i det, det är den verkliga ungdomen i världen, och att alla efterföljande framsteg har tillsynes i så många steg mot perfektionen av individen, men i verkligheten mot artens förfall.”

Den primitiva mannen åtnjöt ett enkelt lycksaligt liv, berättade han: Jordens produkter försedde honom med allt han behövde, och instinkten berättade för honom hur man använder det. Hunger och andra aptiter fick honom vid olika tillfällen att uppleva diverse sätt att existera; bland dessa var den vilken förmådde honom att föröka sin art - en blind böjelse, som inte hade något att göra med hjärtat, producerade bara en djurisk akt.” I *Against His-story, Against Leviathan* erkänner Fredy Perlman skulden till Rousseau - och till och med till John Zerzan, och säger att de är ”bland de samtida vars ljus jag har lånat.” Perlman berättar för oss att förhistoriska människor ”levde i ett tillstånd J.J Rousseau kallade, ”naturens tillstånd”. I själva verket väddar Perlman ”Rousseaus term borde tas tillbaka in i vanligt bruk” eftersom det ”gör [civilisationens] rustning synlig”. ”Insistera att ’frihet’ och ’naturens tillstånd’ är synonyma,” skriver Perlman, ”och kadaverna [det är försvararna av civilisationen] kommer att försöka bita dig”.

McKinney. ”Jag började mitt vuxna liv med hypotesen att det skulle vara möjligt att bli en stenåldersmänniska.” Han ”rensade sitt liv av alla utom de mest primitiva verktygen, som han formade av inhemska material med egna händer,” skriver Krakauer. Under tio år härdade Rosellini ut. Till slut gav han emellertid upp: ”Jag skulle säga att jag realistiskt upplevt stenålders fysiska, mentala och emotionella verklighet. Men för att låna en buddhistfras kom så småningom en inställning ansikte mot ansikte med ren verklighet. Jag lärde mig att det inte är möjligt för människor som vi känner dem att leva av jorden.” 1991, hittades Rosellini död i hans hydda, ett självmordsoffer.

Ted Kaczynskis försök med ett primitivt levnadsätt är också väl känt. Kaczynskis situation visar dock verkligheten att många primitivister i själva verket inte är nöjda med att bara leva i isolering, utan försöker slå ut den civilisation som finns omkring dem. Primitivister hävdar att ”teknindustriell civilisation” oundvikligen skulle kränka deras enklaver på grund av dess oupphörliga, interna strävan att expandera utåt. Det är därför primitivister inte vill att anarkosyndikalister och andra ska få åtnjuta ett högteknologiskt samhälle — deras åsikt är att om några rester kvar av den ”teknindustriella civilisationen” — även om det är i anarkisternas händer — är dom och Jorden fortfarande hotade. Återigen tillskriver primitivister ”teknustrialism” en egen vilja, som förkunnar sin förmåga att göra saker oberoende av mänsklig handlingsfrihet (se ”Frankenstein monster” och ”Earthwrecker” kommentar från primitivister citerade [i kapitel 3]). Latent i detta påstående är också den obevisade tron att ”tekniskt industriellt samhälle” alltid skulle vara ekologiskt ohållbart. Detta är logiken som driver primitivister att slå våldsamt mot dem som de ser som ”teknologins” förespråkare.

I det primitiva tankesättet hotar sådana människor bokstavligen deras liv; därför är att döda dem en typ av självförsvar. Intressant nog har primitivister också lyckats att ha saker åt båda hållen. Å ena sidan säger vissa ”det kommer inte att göra något gott” att lämna civilisationen vid denna tidpunkt, eftersom civilisationen så småningom skulle inkräkta mot dem. Detta ger dem *carte blanche* för att njuta av internet, mikrovågsugn, mobiltelefoner och medicinsk vård. Men samtidigt idisslar de om hur mycket bättre livet skulle vara utan sådana bekvämligheter. Återigen verkar det som om primitivister vill att alla andra ska bli primitiva först. Föreställningen att ”det finns ingen plats att gå nu som är fri från civilisationen”

I hans "Primitive Thought" ett tillägg till Listen Anarchist! säger Chaz Bufe att idén att "befolkningen ligger till grund för alla miljöproblem" är "på nivå med den förenklade tron att 'teknologi' är den enda orsaken till miljöförstöring". Den malthusianska doktrinen som hävdar att befolkningstillväxten kommer någon gång i framtiden att överträffa tillgängliga resurser har använts för att motivera den mest otäcka regeringspolitiken mot de fattiga. Bättre att låta människor dö av om de kommer att bli en börda för planeten eller andra, går logiken.

Faktum är, om den globala populationen ökar i en alarmerande fart, vet vi redan om ett flertal anledningar till varför det är så: 1) Religös auktoritarism som uppmanar folk i fattiga länder att gifta sig unga och vara fruktsamma, och att undvika syndiga preventivmedel. 2) Högerpolitiska lagstiftare som kriminaliserar abort (även om det för de fattiga alltid finns ett de facto förhinder med dyra abortingrepp), dagen efter-liknande abort piller, och sexualundervisning i skolan. 3) Destruktiv neoliberal globaliseringspolitik som håller tredje världen i fattigdom, vilket får familjer att producera mer avkomor så att de får mer inkomster i hushållet. Malthus uppfattning att det finns en "överskottsbefolkning" förtjänar tyvärr en påminnelse om att det inte finns någon människa som är överflödigt för hans eller hennes familj eller för det mänskliga projektet. Det är en besvikelse att vissa måste påminnas om att ingen människa är överflödigt.

Om ett primitivt liv är så önskvärt, vare sig det är av en stenålders eller järnålderstyp, varför har då inte primitivister försökt att leva på det sättet? Faktum är att misslyckandet av primitivister att försöka sig på inrättandet av jägare-samlare-samhällen avslöjar hur uppenbart oönskade många primitivister verkligen känner sådana samhällen är. "Lever Zerzan på det sättet?" frågade Peter Fenton i ett nummer från 1999 av Scope magazine. "Aldrig, 'det är en allt för skrämmande uppgift', erkänner han" På samma sätt lever vissa primitivister av allmänhetens hjälp och / eller generositeten hos vänner och försöker aldrig bryta med civiliserade bekvämligheter. Till skillnad från anarkosyndikalister eller anarkokommunister kan primitivister försöka leva sin föredragna livsstil i vår värld nu.

Jon Krakausers bok, Into the Wilde porträtter akademikern Gene Rosellinis försök att leva en primitiv livstil i Kanadas vildmarker. "Jag var intresserad av att veta om det var möjligt att vara självständig från modern teknologi," han berättade för Anchorage Daily News reporter Debra

Dessutom, skriver han "naturens tillstånd är ett samhälle av frihet". Ett tillstånd av frihet, "var miljön i de första mänskliga samhällena, och så förblev det under tusentals av generationer." Faktum är att bevis om hur de första mänskliga samhällena klarade sig, eller runt vilka principer det sociala livet var organiserat är sällsynt. Vilka bevis vi har borde varna oss från att projicera våra egna fantasier på dem däremot, eller göra dem gällande som önskvärda alternativ för framtiden. Det borde också säga sig självt att människan har levt i "naturens tillstånd" i alla tider, inklusive just nu. Alltså, den naturliga världen är fortfarande där och omger oss, även om aspekter av de är förändrat.

Perlman "naturens tillstånd" inkluderar förresten också orkaner, avskräckande sjukdomar, livshotande element och andra otrevligheter. Det är tveksamt att någon primitivist skulle springa huvudstupa in i en tornado för att uppleva "naturens tillstånd"; om han höll sitt eller andras välmående i något avseende, kanske han skulle önska sig ett system av väderstationer (till exempel) för att berätta för oss när tornados kommer, så att vi kan undvika dem. I sin bok Future Primitive instämmer John Zerzan med Rousseau och Perlman: Mänskligt "liv före jordbruket var faktiskt ett av fritid, intimitet med naturen, sensuell visdom, sexuell jämlikhet och hälsa." Zerzan, Eric Blair, och Green Anarchy-kollektivet publicerade ett gemensamt uttalande och vidareutvecklade poängen: "Före civilisationen fanns det allmänt stor fritid, betydande autonomi för könen och jämlikhet, en icke-destruktiv förhållningssätt mot den naturliga världen, avsaknaden av organiserat våld och en stark hälsa och robusthet. George Bradford (David Watson) redaktör för primitivistiska Fifth Estate, skriver att den primitive mannens samhälle är "rikt eftersom dess behov är få, alla behov är enkelt mötta. Dess redskap är eleganta och lättviktiga, dess åskådning lingvistiskt komplex och konceptuellt djupsinnig ändå enkel och tillgänglig för alla. Dess kultur är berikande och extatisk. Det är utan egendomar och kommunal, jämlik och samverkande...Det är anarkistiskt...fri från arbete...Det är ett dansande samhälle, ett sjungande samhälle, ett firande samhälle, ett drömmande samhälle."

I korthet, inte bara var för-teknologiska samhällen behagliga platser att leva i, de kommer nära det anarkistiska idealet. Hur sant är det här egentligen? Konservativa fixerar sig ofta på en idealiserad och orealistisk idé om det förgångna, och beklagar sig över att samhället har vuxit iväg från det.

Inledningsvis med kristendom vilken pinar sig över mänsklighetens fördrivning från dess idyll Edens Trädgård, tillbakaseende ideologier har hopats på att återställa samhället till en inbillad Gyllene Ålder då saker var bättre. Nazistpartiet presenterade en berättelse om en gång stor Teutonic civilisation i förfall, offer för judiska parasiter och kommunistiska krafter; samtida konservativa i USA hörsammar de hälsosamma värderingarna från Amerikas puritanska förflutna och så vidare. Primitivisterna utklassar dem alla genom att gå längst tillbaka, och ämnar att återskapa förhistorien (eller alternativt "Järnåldern" i vår moderna mitt). Problemet med sådana idéer är att de placerar en romantiserad version av en tidigare tidsperiod, inkonsekvent med de ofta obehagliga verkligheter som existerade. Konservativa vidhåller ofta också att "fattiga egentligen har det bra" likt primitivister gör. Gar Smiths försäkran att "det finns mycket kvalité att hämta i fattigdom", till exempel ekar mycket av den välfärdskritiks retorik en hör komma från högern (Nämmligen., de fattiga har det egentligen inte svårt därför de har en TV eller snabbmat, och dessutom, att vara fattig bygger karaktär etc)

Naturligt borde vemsomhelst som vill bo i ett skjul och leva så ensamt utan elektricitet eller värme som primitivistidolen Ted Kaczynski gjorde, vara fri att göra så; men de fattiga svarta från Mississipi Deltat, där Kaczynskis val av levnadsvillkor är det vardagens verklighet varesig det är föredraget eller inte, borde ha tillgång till många av de behagligheter (medicinsk vård, värme, bättre val av mat, etc) som Kaczynski valde att överge. Anarkister har traditionellt föredragit sådan omfördelning av samhällets välstånd och fördelar - det är faktiskt den härskande klassen, mycket likt Zerzan och kompani, som föredrar att se deras arbetare leva primitivt. Primitivister fixering på den inbillade mentala vigör och "robusthet" hos för-teknologiska människor är också förlegat. Återigen, den här idéen erhöll stort värde bland den europeiska extrema högern under det tidiga 1900-talet, vilken föreställde sig, till exempel, den anglosaxiska rasen som en djäv, jordbunden, (volkish) folk, bevakad av liberala, feminina idéer om välfärd statism och framsteg. Tyskarna, påbjöd rashygieniska lagar för att bevara de mest robusta stammarna av arten.

Murray Bookchin noterade denna ideologiska tendens i den reaktionära romantiken hos Nazi-sympatistören Martin Heidegger. Även Janet Biehl och Peter Staudenmaier har utforskat problemet på djupet i den utomordentliga Ecofascism: Lessons from the German Experience. Det finns fak-

Tragiskt nog välkomnar de mest fanatiska segmenten ur primitivismrörelsen mänsklig död. Även om de inte utövar mord i Kaczynski-stil i massantal, är de förtjusade över stora epidemier som kan minska jordens befolkning. I en 1 maj 1987-utgåva av Earth First! tidningen, till exempel "Miss Ann Thropy" hävdade att AIDS är en "bra" sak och sa att om "epidemin inte existerade, skulle radikala miljöaktivister behöva uppfinna en."

Att ett jägar-samlar eller ens ett Järnålderns samhälle inte kan stödja en massiv befolkningscentra är faktum som erkänns av de flesta primitivister. För att uppnå sitt mål om ett primitivt samhälle anser de därför, som de röda khmererna, att befolkningen måste fördelas jämnare över jorden. Som Marx och Engels skrev i Det kommunistiska Manifestet, bör revolutionärer arbeta för att upprätta ett "gradvis avskaffande av skillnaden mellan stad och land genom en mer rättvis fördelning av befolkningen över landet." Manifestet.² Marxistisk befolkningspridning som förespråkas av "post-vänster"-tänkare är verkligen en udda sak, för att inte tala om en gammal sak - ett utmärkt exempel på deras lån från förflutna auktoriteter.

I "Notes on Primitivism," repeterar Zerzan och Green Anarchy Collective djup-ekologi-liknande varningar att inom de "de senaste 200 åren har kurvan för människans befolkningstillväxt ändrats från den normala däggdjurs "S"-formen till den mer virusliknande "J"-formen. Associeringen mellan mänskligheten och en "viral" infektion är gemensam med djup ekologi, som betraktar mänskligheten som en sjukdom på planeten. (För att repetera: Earth First! Grundare David Foremans uttalande "Vi är en cancer mot naturen.") Primitivisterna leker med analogin och varnar att "denna ökning är ungefär som för virus (vilket är att konsumera värden tills både viruset och värden är döda)." Klokt nog, brukar primitivister sluta vid att faktiskt förespråka massdödande, även om enskilda primitivister som Ted Kaczynski redan har försökt sig på det.

"[Vi] föreslår inte en strategi för att hantera denna [befolkningstillväxt]," tillägger Green Anarchy Collective klokt. "[Vi] anser bara att det finns data om situationen som borde vara kända" — förmodligen så att andra också kan idissla och inte heller föreslå en strategi för att hantera det

² Punkt 9 av det 10-punkter program nedtecknad vid slutet av den andra delen av manifestet.

primitivists kvinnliga vän. ”Mick, ta den där slynan där innan hon kommer iväg. Hon har [sic] en fin röv, ”säger de påhittade banditerna enligt Kaczynskis. ”Vi kommer alla att knulla henne ikväll.” Härliga grejer.

I A:AJODA, som publicerade Kaczynskis första fängelseintervju, klagar Lawrence Jarach, ”Det finns många fördomsfulla karikatyrer och invändningar angående primitivism; till exempel att dess förespråkare vill gå tillbaka till stenåldern...” I själva verket säger Jarach, ”så vitt jag kan säga vill de flesta primitivister bara gå tillbaka så långt som järnåldern,” och placerar den primitivistiska guldåldern till runt 1000 år f.Kr, långt efter etableringen av det skrivna ordet och jordbruksöverskott och när kungariket från Mellanöstern styrde. Enligt den opartiska Population Resource Bureau, ”Uppskattningar av den genomsnittliga förväntade livslängden i järnåldern i Frankrike har endast uppskattats till 10 eller 12 år. Under dessa förhållanden skulle födelsetalen behöva vara cirka 80 per 1000 personer bara för att arten ska överleva. ” Det är verkligen en guldålder.

Jarach skildrar ett deprimerande varierande antal primitivistiska teorier som för närvarande är i omlopp: vissa är associerade med Zerzan och ”grön anarkism”; en annan kretsar kring misantropin i Earth First! -stil Deep Ecology;¹ och ändå kommer minst en till från Perlman/Bradford/Fifth Estate-sektorn. Om kritiken att konstruera ett primitivistiskt samhälle ”skulle resultera i en omedelbar massdöd av tusentals — om inte miljoner — människor” är bara ett ”avfärdande” från dem som inte vill spendera tid på att försöka förstå de många former av primitivism han har lagt ut för oss. Jarach frågar sedan Zerzan om, faktiskt, ”miljoner kommer att dö omedelbart” om primitivister fick det på sitt sätt. ”Kanske nyckelordet i din fråga är ’omedelbart’” svarar Zerzan försiktigt. ”Med andra ord, om hela den rådande apparaten försvann omedelbart på något sätt skulle miljoner troligen dö.” Lösningen är tydligen att långsamt nedmontera teknologin - något som inte skulle frambringa en massdöd omedelbart, det är sant, men gradvis. Resten av Zerzans svar är ett icke-svar. (”Människor dör redan” säger han — ett faktum känt för de flesta, och faktiskt anledningen till att många av oss är anarkister, eftersom vi vill förhindra utbredd död!)

¹ Många, förmodligen de flesta, Earth First sympatisörer har övergett den misantropiska ”djup ekologi” åsikter utvecklade av Earth First! medgrundare, ”Republikanska miljöaktivisten” Dave Foreman, in the 1980s.

tiskt en samtida tankegång inom högern som menar att moderna mediciner och till och med miljöskydd är dåligt eftersom de bidrar till bevekandet av människan; alltså finansiering av medicinsk vård eller miljöregleringar borde inte utökas eftersom det är genom sådana medel människor byter ut ”robusthet” mot minskande raslig motståndskraft. Experter som hävdar att det finns en slags metafysisk hälsosamt med att leva ett hård, svår livstil kan hittas sittandes i någon av nationens mest avskyvärda konservativa tankesmedjor, och skördar stora löner från miljöförstörande (eller helt enkelt människoföraktande) företag. Bra sjukvård, subventioner för att hjälpa till med kostnader för att varma upp huset, hävdar företagare, är för veklingar. Riktiga amerikanare, vidhåller de, förstår att lidande bygger moralfiber och fysisk uthållighet - en idé som bekvämt rättfärdigar att företag kan bete sig hur ansvarslöst som helst. Genom att insistera på den fysiska och moraliska ”robusthet” som är tänkt att följa primitiva levnadsvillkor, ekar primitivisterna den här tvivelaktiga sorten av reaktionärt tänkande.

Primitivister hävdar, emellertid, till skillnad från företagseliten, att de är emot miljöförstörelse. Faktum är att miljöförstörelsen är primitivisterna centrala klagomål på ”civilisationen”. Den ”starka hälsan och robusthet” hos den primitiva mannen uppstod inte genom kamp och svårigheter, berättar primitivisterna för oss, utan genom ”omfattande fritid”, ”välstånd”, och andra förmåner som primitiva åtnjöt. Likt Adam och Eva i Lustträdgården, hade primitiva människor alla sina behov tillgodosedda, men förblev vältränade. Så vilka var dessa människor som primitivister försöker efterlikna? Hur var egentligen deras liv? Det här är faktiskt, där bedrägeriet med den primitivistiska tanken avslöjar sig tydligast. En av de centrala bristerna i primitivisternas logik är sammansmältningen av tusentals år av olika kulturer och samhällen till en entitet — ”den primitive mannen”.

Faktum är att i böcker som Future Primitiv eller den senaste Running on Emptiness, dansar Zerzan vilt mellan olika epoker och kontinenter, selektivt noterande särdrag av den ena eller andre radikalt annorlunda stamfolk, icke-industrialiserade, eller förhistoriska folk för att bygga sin sak att det fanns ett gemensamt och visare sätt att leva som alla människor en gång delade. Mycket likt etnocentriska européer som kan skilja på Europeiska kulturer men kan inte göra det samma för de många kulturer inom Afrika, Asien, eller åtminstone 500 nationer av det infödda Amerika, använder primitivister ”den primitive mannen”-konceptet som något allomfattande

till vilken de tillskriver deras främsta dygder. En sammansättning av ”den primitive mannen” återupprättas i den primitivistiska tanken; överslätat i den här processen är de mindre ideala aspekterna hos de flesta stam-samhällen. Till exempel misslyckas primitivisterna bekvämt att nämna de religösa uppfattningarna, patriarkala strukturer, eller stränga traditioner (som kvinnlig könsstympning, plågsamma ritualer inför att bli vuxen, etc.) närvarande i några icke-industriella klaner. Kanske är de medvetna om att de flesta skulle finna dessa icke önskvärda. Som Hoxie Neale Fairchild skriver i studien *Nobel Savage*, ”Den (europeiska uppfattningen om den) sanne Noble Vilden uppstår från en kombination av en desillusion av här och nu med illusion av det där och då”

6. PRIMITIVISMENS BLODIGA SIDA

Enkel teoretisk okunnighet är en sak. Men det finns också en betydligt mörkare sida till den primitivistiska tanken.

Den 11 december, 1985, försökte den kaliforniska butiksägaren Hugh Scrutton, flytta på vad han trodde var en trafikrisk på hans butiks par-keringsplats. När han lyfte upp föremålet, vilket liknade en träbit med en spik igenom sig, drev en explosion metallbitar in i hans hjärta och slet sönder hans högra hand och dödade honom. Scrutton var den första av tre att dödas av Unabombarens attacker. ”De är inte oskyldiga,” sa Zerzan till en reporter. ”Vilket är inte att säga att jag helt bekväm med att spränga dem i bitar. En del av mig är det. Och en del av mig är det inte.” I *Running on Emptiness*, visar Zerzan hans sympati annorlunda: ”Jag erbjöd hoppet, om inte förutsägelsen, att TK [Ted Kaczynski] vid något tillfälle också skulle kunna ses i ett mer positivt ljus för hans motstånd mot den industriella civilisationen.” Kaczynski, hävdar Zerzan, ”bestämde att han var tvungen att döda människor för att få fram den här undertryckta åsikten. Och han tvingade dem (media) att publicera det. Poängen här är inte om han var berättigad eller inte, utan bara nivån på förnekelse [att kultur och teknik är dålig.]

Enligt Kaczynski på primitivism.com, ”När saker går sönder kommer det att bli våld och det väcker en fråga. Jag vet inte om jag exakt vill kalla det en moralisk fråga, men poängen är att för dem som inser behovet av att avskaffa det teknoindustriella systemet, om du arbetar för dess kollaps, dödar du i själva verket en många människor.” I artikeln ”When Non-Violence is Suicide,” uppmanar Kaczynski aktivister att förbereda sig för strid, och utmålar ett hypotetiskt scenario för att tvinga oss mot detta ändamål; I Kaczynski-Land är liknelsen att post-revolutionära jordbrukare (dvs grödodomesticerare) konfronteras av marodörer som vill våldta en

den fysiska existensen av byggnader på något sätt åstadkommer myndighetspersoner. Faun stör oss inte med en förklaring av hur det är så - han lämnar oss att ta det på sitt goda ord.

I själva verket är huruvida butikerna förblir intakta arbetstagarnas och deras samhällens rätt bestämma över själva. När Faun menar att anarkosyndikalister vill att saker och ting ska fortsätta på samma sätt som tidigare, bara självförvaltad, avslöjar han ett djupt missförstånd av principen om självförvaltning, liksom Perlman ovan. Anarkosyndikalism är tron på att arbetarna vet bäst om hur deras arbete ska utföras - om alls - och att de, och inte teoretiker, ska bestämma vad de ska göra vid den faktiska produktionsplatsen.

Och tro det eller ej, anarkosyndikalister önskar inte att frånta primitivister någon möjlighet att gå tillbaka till naturen. Om, i ett post-revolutionärt samhälle, grupper av primitivister vill lämna och leva en livstil de anser mer i ton med människans naturliga böjelser, skulle de verkligen vara fria att göra så. När de ser över axlarna med förakt på den "arbetaristiska" anarkistiska civilisation som de har kvar, kan de glädja sig åt att driva det mycket hårda arbetet med att födas och bygga skydd för sig själva och lura sig själva att det inte i sig är arbete - om än hårt typ av arbete som inte stöds av det maskineri som anarkister i det högteknologiska samhället har exproprierat från kapitalistiskt styre. I slutändan är det primitivister som kommer arbeta mycket hårdare än hans "arbetaristiska" kusiner, oavsett hur hårt han anstränger sig för att övertyga sig själv om att han har befriat sig från slit.

3. VAD ÄR PRIMITIVISTERNAS IDEAL?

Inget språk

"Words are very unnecessary/they can only do harm," sjunger popgruppen Depeche Mode i låten "Enjoy the Silence." Det här är en romantisk uppfattning, men utan ord hade låtarna av Depeche Mode och andra inte kunnat bli framförda av någon.

Enligt Green Anarchy kollektiv, är språk ute. Med det menas, att människor (antar primitivister vilt) var psykologiskt hälsosammare när de stod i tyst förundrad - eller rädsla - över allting, oförmögna att kommunicera med varandra. Den motbjudande primitivisten Feral Faun (mindre pretentiöst, David Watkins, för att inte att förväxla med Fifth Estate redaktören David Watson) väser åt "språk med dess konceptuella gränser," och föredrar förmodligen den konceptuella gränslösheten som de dumma och stumma åtnjuter. Alternativt som Zerzan antyder på sitt vildaste, "vi borde istället kommunicera telepatiskt." "Endast en politik som omintetgör språk och tid och är alltså visionär ända till vällust har någon betydelse", reflekterar Zerzan på primitivism.com

Självklart är det osannolikt att anatomiskt moderna homo sapiens – det är, mänskligheten som den har anatomiskt existeras sedan ungefär 100.000 år sedan - har någonsin gått utan att tala. Enligt antropologen Kenneth Feder, är det sannolikt att homo erectus för ungefär 1.8 miljoner år sedan utvecklade förmågan att tala:

"Basen av erectus kranium, skallbasen - är mycket mera lik den hos moderna människor än den hos homo habilis eller apor. Eftersom musklerna inblandade i produktionen av tal är kopplade till skallbasen, kan detta indikera att den fysiska förmågan för människan eller människolik språkproduktion

fanns hos homo erectus. Från det här, har [Mt. Sinai School of Medicine anatomist Jeffrey] Laitman dragit slutsatsen att homo erectus kunde producera språk på en nivå hos en modern 6-åring.”

Det finns inget sätt att veta absolut, såklart, eftersom inga andra uppgifter existerar från en sådan tid att stödja någon rivaliserande hypotes. Det finns inga ljudinspelningar från 1.5 miljoner f.t.v., att uppvisa huruvida människor talade då. Icke desto mindre, skriver Zerzan, obesvärad av fakta, i *Running on Emptiness*, att människor en gång existerade i ett ”icke-språkligt tillstånd”, men har ”minskat” sedan dess tack vare att man har erhållit språk. Han tillägger, ”läskunnighet styrde in oss i samhället av delade och minskade sinnen.” ”Verbal kommunikation,” fortsätter han i linje med ett fullständigt antagande, ”är en del av rörelsen iväg från en ansiktesmot-ansikte social verkligheten, vilket gör fysisk åtskillnad möjlig”.

Primitivistiska funderingar som de här har alla karaktären av ”någon som jamar idéer på rak arm som inte har gjort någon egentlig forskning i vad det är han pratar om,” påpekar John Johnson i en nyligen artikel i *Imagine*. (Notera, tillfälligtvis, att Bradford från *Fifth Estate* beundrar den primitiva ”åskådningen [som var] lingvistiskt komplext och konceptuellt djupgående ändå enkel och tillgänglig för alla,” som avslöjar att det finns mycket ideologisk inkonsekvens bland primitivisterna - och låt oss inte ens bry oss om hur Bradford kunde ”veta” det här). Faktum är att mycket primitivistisk teori förlitar sig på vilda spekulationer om hur människor organiserade socialt liv i epoker från vilka vi inte har någon skriven dokumentation. Eftersom man vet minst om sådana epoker kan primitivister projiceras sina vildaste fantasier på dem och aldrig oroas för att bli motbevisad.

Såklart har anarkister traditionellt åberopat språk som bevis för människans sociala natur. ”Vad är språk?” frågade Bakunin. ”Det är kommunikation. Det är konversationen av en mänsklig individ med många andra individer. Bara genom den här konversationen och i den kan den djuriska mannen omvandla honom själv till en mänsklig varelse, det är, en tänkande varelse. Hans individualitet som en människa, hans frihet, är därmed produkten av kollektivet.” Chomsky och andra lingvister har framfört en medfödd mänsklig predisposition för användningen av språk, tros Zerzans passionerade insisterande att en teori om medfött språk är ”ett allvarligt

former av produktionism och specialisering är nu vida känt som inga framsteg.” (”Vida känt?” av vem?)

Anarkosyndikalister skulle ”föredra En Stor Kapitalist,” skriver Faun, ”den internationella unionen av arbetande människor, snarare än att olika individer, korporationer och stater är vid makten. Men grundstrukturen skulle vara den samma.” Här hånar Faun/Watkins I.W.W. och dess uppfattning om ”One Big Union.” Men när Faun hånar den ”internationella unionen av arbetande människor” baktalar han också den globala arbetarklassens enhet!

Sannerligen, Fauns analys är inte arbetaristisk alls. Långt ifrån det. Den är faktiskt anti-arbetare. Rädslan för den ”enda stora kapitalisten” är exakt den anarkistiska kritiken av Leninism och andra former av socialism. Med det menas, stats-socialister söker att ersätta ett flertal kapitalister med en stor kapitalist i form av staten. Men anarkosyndikalister vill varken ha en stor kapitalist (staten) eller många kapitalister att välja emellan: de vill ha en själv-administrerad ekonomi där människorna som gör det faktiska arbetet är de som styr den. Det är inte kapitalism, än mindre något som bidrar till bildandet av ”En stor kapitalist.” Feral Watkins insisterande på att det på något sätt är det, bara förstärker det faktum att han och andra primitivister inte har någon förståelse för den grundläggande sociala dynamiken som ligger till grund för kapitalismen.

”[D]en borgerliga liberalerna är nöjda med att göra sig av med präster och kungar, och anarkosyndikalisterna slänger in presidenter och chefer,” säger Faun. ”Men fabriken förblir intakta, butikerna förblir intakta (även om syndikalisterna kan kalla dem distributionscentra), familjen förblir intakt - hela det sociala systemet förblir intakt.”

Och skulle familjer inte förbli intakta om primitivisterna hade sin väg? Fauns insisterande är att eftersom fysiska strukturer, som butiker, förblir stående, måste det också finnas förtryckande sociala relationer. Liksom Karl Marx bristfälliga tro på att ”ångkvarnen ger dig den industriella kapitalisten” tror Faun att butiken kommer att ge dig chefen. Det vill säga att

sätt som är mest fördelaktigt för att uppnå revolutionär förändring. För primitivister och livsstilister i allmänhet, måste Bufes kommentar komma som en faderskapsliknande uppmaning till slackers, som ekar republikansk anti-välfärdsretorik, med dess tvångsmässiga insisterande på att människor överallt gör det ansvarsfulla och moraliska med att få ett jobb. I själva verket är detta den allmänna inställningen som primitivister tillskriver anarkosyndikalism och arbetarrörelsen som helhet.¹

Bufe's kommentarer och den anarkosyndikalistiska ståndpunkten överensstämmer dock inte med Watkins uppfattning av dem. På ett sätt är det mer användbart för anarkosyndikalistiska mål för anarkister att ha jobb, eftersom de kan försöka organisera sin arbetsplats längs icke-hierarkiska linjer. I den meningen är det till hjälp för anarkister att gå in på arbetsplatsen lika mycket som samhällsorganisatörer går in i kvarter som de vill organisera. Tragedin är naturligtvis att arbetet för de flesta anarkister inte är ett organiserande val utan en livsnödvändighet. Radikala fackföreningar är beroende av arbetare som organiserar sig inom sin bransch för att eventuellt exproprierar kapital från privata händer.

Önskan hos vissa trasproletärer att lura till sig välfärdsstöd representerar också en typ av eskapism. Ingen säger att av det lilla, ömkliga välfärdsprogram som existerar i USA skulle tas bort, eller något liknade (snarare motsatsen). Men att karva ut en individuell, arbetsfri livstil är inte revolutionärt, och kommer inte leda till någon betydande revolutionär förändring. Chefer kan leva med att arbetare hoppar av råttacet; de kan inte leva med att arbetare aktivt organiserar arbetsplatsen. De stora anarkistiska revolutionerna i Spanien, Ukraina, Mexiko och på andra håll styrdes inte av någon väckande vision om att hoppa ur rättloppet. Välfärdseskapism är det.

”Det enda riktiga problemet de har med det kapitalistiska systemet är vem som bestämmer,” försätter Feral Faun, och refererar till anarkosyndikalister. Zerzan håller med, och skriver, ”Självstyrda fabriker och andra

---

¹ Redaktörens anmärkning: Jag ser faktiskt liten etisk skillnad mellan kapitalister som lever av andras arbete och välfärds-primitivister som Watkins / Faun som också medvetet lever av stulna [av regeringen] arbete. Pengarna de får inte faller av träd - de tas från lönen för dem som arbetar. Jag betraktar både parasiter, och värre, parasiter som spottar på dem vars arbete de lever av. - CB

och reaktionärt fel.” I själva verket, i 2001 rapporterade National Geographic att vetenskapsmän hade upptäckt en gen, FOXP2, ”kopplad till språk och tal, vilket tyder på att vår mänskliga lust att jollra och prata är medfött, och att våra lingvistiska förmågor är åtminstone delvis inbyggt.”

För de flesta människor, verkar språket vara det sista värt att avskaffa. Många av oss uppskattar poeters arbete, som använder språket som deras målpensel för att berika - inte utarma - vår kulturella erfarenhet. Också att sjunga och berättande är kulturella former värderat av de flesta människor. Andra exempel finns i överflöd, för många för att nämna.

Ingen teknologi

Ingen teknologi utöver enkla redskap kommer att tillåtas i den primitivistiska utopin heller: ”Teknologi skiljer sig från enkla redskap i många avseende” hävdar primitivister. Primitivister definierar teknologi på ett sätt som passar deras ändamål, det är emellertid ”mer av en process eller koncept än en statisk form,” förklarar dem. ”Det är ett komplex system som involverar fördelning av arbete, resursutvinning, och exploatering till förmån för dem som genomför den processen”

Ett ”system av arbetsdelning, resursutvinning, och exploatering till förmån för dem som genomför processen” är i själva verket en beskrivning av hur kapitalism fungerar. Teknologi däremot, vilket existerade långt före kapitalism, definieras av de flesta vetenskapsmän som den praktiska tillämpningen av kunskap mot problemlösning; alternativt, är de flesta antropologer överens om, att det är ett sätt att utföra en uppgift med tekniska metoder. Trots protester från primitivister, klassar även de flesta antropologer sten verktyg som en typ av teknologi. Andra teknologier inkluderar konstruktion av enkla brunnar för att säkra vatten likväl som de mest avancerade verktygen som används för att rädda människoliv. Berövad av sådana saker, skulle oräkneliga människor genast dö.

Primitivister fruktar att, som Skynet-datorn i filmen Terminator, teknologin ska utveckla sitt egna medvetande och arbeta för att utplåna mänskligheten. ”Det är tvivelaktigt huruvida den styrande klassen (vilka fortfarande tjänar ekonomiskt och politiskt på det Teknologiska Systemet) verkligen har någon kontroll över deras ’Frankensteins monster’ vid denna tidpunkt,” varnar Zerzan och Green Anarchy kollektivet, och föreslår dramatiskt att kanske teknologin redan drivs i kraft av sitt egna prerogativ! I *Against His-story, Against Leviathan*, bjuder Perlman på en liknande idé, med hänvisning till ”Frankensteins monster” som ”Earthwrecker” vilken,

”har en kropp, en monstruös kropp, en kropp som har blivit mäktigare än Biosfären. Det kanske är en kropp utan ett eget liv. Det kanske är en död sak, ett enormt kadaver. De kanske endast kan flytta sina långsamma lemmar när levande varelser bebor den. Icke desto mindre är det kroppen som står för förstörelsen.” Perlman presenterar en möjlighet att människor kanske kontrollerar ”Earthwrecker”, men föreslår sedan igen, att de kanske inte gör det! (”De *kanske* (min kursivering) bara rör dess långsamma ben när levande varelser bebor den” - en pretentiös mening i vilken det är svårt att finna någon verklig mening.)

Det är intressant att primitivistaktivister regelbundet använder ”Frankensteins monster” för att göra massproducerade tidningar (nämligen Green Anarchy Magazine, elektroniskt producerad på nätet) och hemsidor (www.insugertdesire.co.uk), och för att delta i e-mejl-diskussionslistor. Anekdotmässigt, kan den här författaren borga för att ha träffat många primitivister som njuter av deras Playstations i deras uppvärmda lägenheter, hyr DVD-filmer (Fight Club, Instinct, Matrix, Terminator), och på annat sätt gladeligen tar del av privilegium otillgängliga för verklighetens stamfolk. Delikat skyddad från ”robustighet”-skapande förhållande (elementen med andra ord), dömer de hur alla andra borde ge upp deras behagligheter. Antagligen väntar primitivisterna på att alla andra ska leva primitivt först. När tillfrågad av en journalist om det faktum att han kollar på TV möjligen gjorde honom till lite av en hycklare, svarade John Zerzan klen, ”Likt andra människor, behöver jag bli narkotiserad”.

På annat håll, åberopar George Bradford till teknologins ”Frankensteins monster” som ”den industriella hydran”; Zerzan döper det till den ”överallt triumferande Megamaskinen”: och Theodore Kaczynski åberopar enkelt det ”teknologiska systemet” som det vore en social ordning i sig själv. Den intellektuella latheten hos de här koncepten är märkbart med hur de slår över de särskilda klassrelationerna av statism/kapitalism. Det sant att, i det kapitalistiska systemet riktar kapitalister mycket teknologi mot människofientliga mål, vilket visar att det är klass-styre som beslutar hur teknologi appliceras och inte vice versa. Till följd av fattigdomen av deras analyser och intellektuella slapphet, däremot, kan primitivister inte ens göra sådan uppenbar åtskillnad, och fördömer teknologi helt och hållet.

Självklart, skadlig teknologi är just det - skadlig. Det är svårt att föreställa sig en positiv användning för kärnvapen, till exempel, eller för biologiska och kemiska vapen. Men primitivisterna har lång väg att gå för att övertyga allmänheten att teknologi oföränderligt medför tvingande soci-

mycket tid över för fritid, om arbetet själv inte anses vara oskiljaktigt från fritidsaktiviteter för arbetarna. Den primitivistiska uppfattningen, precis som kapitalistens, är att människor kräver tvång utifrån för att arbeta. Utan sådan yttre tvång, säger primitivister, skulle ingen vilja arbeta i gruvor eller göra andra otrevliga jobb. Kropotkin adresserade detta gamla påbud i ”anarkistisk kommunism”:

När det gäller den barnliga frågan, upprepad i femtio år: ”Vem skulle göra obehagligt arbete?” uppriktigt sagt beklagar jag att ingen av våra savanter någonsin har förts till att göra det, vare sig det bara en dag i hans liv. Om det fortfarande finns arbete som i själva verket är obehagligt, är det bara för att våra vetenskapliga män aldrig har brytt sig om att göra det mindre så: de har alltid vetat att det fanns gott om svältande män som skulle göra det för några få pence per dag.

Arbete kan göras mer behagligt när chefer har jagats ut och när arbetarna själva administrerar över sina arbetsplatser; alla resurser som tidigare kontrollerades av kapitalisters skulle vara i allmänhetens händer. Primitivister som inte vill arbeta i ett sådant samhälle skulle inte bli tvingade att göra så, och det skulle vara upp till de individuella samhällena att bestämma huruvida att ge de primitivistiska dagdrivarna en del av överskottet som de inte hjälpte till att producera. (Självklart, med tanke på att ett sådant samhälle endast skulle uppstå genom en revolution som framhäver principer om solidaritet och inbördes hjälp, är det troligt att primitivistiska icke-arbetare verkligen skulle få stöd av sina föraktade arbetarkusiner.) Fram till en sådan situation lägger emellertid anarkosyndikalismen inget särskilt skulden på människor som försöker undvika arbete, såvida de inte gör det på ett sätt som i onödan skadar deras arbetarklassbröder. Anarkister tror att det viktigaste arbetet som ska utföras under den period vi befinner oss i nu är att organisera människor för att störta det statssubventionerade kapitalistiska systemet.

Feral Watkins hänvisar till Chaz Bufe´s ”Listen, Anarchist!” som bevis på hur anarkister känner för dem som försöker undvika att arbeta i vårt samhälle. Bufe nämner att anarkister som avsiktligt försöker få socialhjälp som ett sätt att leva en arbetsfri, ”anarkist”-livstil inte handlar på ett

arbetar många fler timmar än industriarbetare, men det är organisatoriskt snarare än produktivt arbete". Polisinformanter kanske också arbetar mycket fler timmar än en industriarbetare, men det här är inte den sort av arbete som anarkosyndikalister värdesätter. Återigen är det inte arbetet i sig som värdesätts, utan vilket slags arbete. "Vilket sorts arbete är det, och i vilket syfte genomförs det?" frågar sig anarkosyndikalisterna. Som "arbetet" för exploatering och förvaltning - och det finns arbete som är produktivt och användbart för samhället. Den senare typen av arbete värderas av anarkosyndikalister. Arbetet med att regera och exploatera värderas inte.

"De som lyckas att undvika arbete är det kapitalistiska samhällets moraliska skum - parasiter på det arbetande folket," skriver Faun, och påstår även att anarkosyndikalister ser på smitarna i samma ljus. De som inte utför något som helst 9-5 jobb i vårt nuvarande system handlar kanske eller kanske inte på ett sätt som bidrar till revolutionära mål. Emellertid, vill de flesta anarkosyndikalister hellre att någon inte arbetar alls än att arbeta som kapitalist eller som polisinformantör till exempel. Ett hat för arbetet i vårt nuvarande system är förståeligt, det är verkligen det här hatet som driver den anarkosyndikalistiska önskan efter en revolutionär förändring. Detta är hat mot arbete eftersom det måste genomföras i det statliga/kapitalistiska systemet där massan av människor arbetar för att berika några få på bekostnad av sig själva, sina talanger och sitt egna självförverkligande.

Arbete i ett primitivistisk samhälle skulle bestå av leta efter föda, jaga, samla, laga mat, söka eller bygga skydd, etc. Precis som primitivister hävdar att de inte skulle tvinga någon att delta i den här typen av arbete, och låta dagdrivare att gå ensam eller dö, så skulle också anarkosyndikalister inte tvinga någon att arbeta i en post-kapitalistisk samhällsordning. Men i ett anarkosyndikalistiskt samhälle skulle det vara mer troligt att överskott kommer att vara överflödiga och därmed möjliggöra att kunna ta hand om icke-arbetare. I den primitivistiska utopin skulle överskott garanteras att det inte existerar - de framställs faktiskt som auktoritära - vilket gör att många lider och dör. (Kom ihåg att primitivister hävdar att "framväxten av överskott ... *alltid* [min betoning] innebär egendom och ett slut på ovillkorlig delning" - överskott bör därför undvikas, inte välkomna.)

Anarkosyndikalister kan också föreställa sig en tid är arbetet är kortare, mer behagligt, mer effektivt, och mer produktivt än det är nu, vilket ger

ala relationer ("oföränderligt" är ett ord som förtjänar lite reflektion här). De har också en lång väg att gå för att övertyga oss att människor som fysikern Stephen Hawking borde lämnas att dö (på ett Social Darwinistiskt vis) helt enkelt för att de kräver teknologi för att leva. Även John Zerzans läsglasögon skulle behöva kastas bort i ett primitivistiskt samhälle, liksom den lins-skapande teknologin som möjliggör för andra med en lika dålig syn som honom att se.

Låt oss inte leka med dessa koncept utan att göra något. När primitivister förespråkar att eliminera teknologi, förespråkar de en fullkomlig slakt eller sväldöd av miljarder av människor världen runt.

Inget jordbruk

Zerzaniter och Green Anarchy primitivister hade förhindrat domesticering av mat och djur också. Domesticering av grödor började runt 12000 år sedan i Främre Asien, och markerar skiftet från nomadisk jägar-samlar livstil - vilket de flesta primitivister gillar - till mer stilla sittande, bofasta sociala formationer, vilka de flesta primitivister inte gillar. Enligt Green Anarchy Collective, var att odla grödor "det första misstaget i serien som ledde till moderniteten"

"Jordbruk måste övervinnas, liksom domesticering," skriver Zerzan i "On the Transition: Postscript to Future Primitive." Hellre än att åtnjuta en enorm, rimligt distribuerad jordbruksöverskott, som klassiska anarkister som Peter Kropotkin skulle velat ha det för mänskligheten, skulle primitivister ha människor att formera sig in i jägar-samlargrupper och leta efter vilda, naturligt förekommande frukter och grönsaker. Det presenterar genast ett dilemma, som John Johnson noterar i Imagine i "Zerzan-Buffoon": tänk om en rebelliskt jägar-samlare tänkte, "Hallå, jag gillar jordgubbar, jag önskar verkligen att det fanns ett sätt att få dem mer regelbundet än att bara snubbla över dem i det vilda"? För att bevara det primitivistiska samhället, skulle en primitivistisk polis behöva rota ut den här typen av oliktankande genast. Odlingen av grödor skulle behöva förbjudas.

Låt oss igen nyktert reflektera över konsekvenserna av tron att jordbruk borde elimineras: Berövad jordbruk skulle majoriteten av den globala populationen omedelbart förgås.

Med tanke på dessa tre kriterier, är det uppenbart att inget existerande samhälle skulle kunna kallas primitivistiskt. Faktum är att det inte är klart

om någon kultur vi har kunskap om överensstämmer med sådana strikta ideal. Samhället som saknar språk, jordbruk och teknologi är få och långt emellan. Till och med de levande, icke-industriella stammarna som primitivister regelbundet citerar i deras analyser - så som !Kung Bushmän från Africa, (läs Future Primitive, Perlman's Against His-story, eller Bob Black's "Primitive Affluence," till exempel - talar en typ av språk. Och även om !Kung inte använder teknologi som primitivister definierar det (en viktig åtskillnad eftersom primitivister definierar det så att det passar deras agenda), eller domesticerar djur, det finns andra avseenden där aspekter av deras och andra stamlivsstilar inte är anarkistiska eller önskvärda för andra.

representerar i sig kapitalismens avgörande kännetecken. Om den definierande egenskapen för primitivister helt enkelt är en "överproduktion" av privatägda produktionsmedel, så har de ingen meningsfull antiauktoritär analys av vårt nuvarande ekonomiska system.

Faun hävdar att anarkosyndikalister har kärnvärderingar gemensamt med kapitalister. De "värden som är väsentliga för kapitalistiskt expansion är produktion och framsteg," säger han. "Anarkosyndikalister omfattar...dessa kapitalistiska värden," vidhåller han. Zerzan och andra gör liknande argument, och hävdar att vänstern blint följer uppfattningar om framsteg. "Produktion" och "framsteg" tagen ur sin kontext, kunde dock gälla nästan vad som helst. Frågan är för anarkister, produktion av vad och under vilka förhållande? Och liknande, framsteg mot vad? Det är inte nog att säga att "produktion och framsteg" i sig själva är absolut bra eller dåligt, utan något sammanhang.

Produktion som tillfredställer den största andelen av mänskliga behov med det minsta mänskliga slöseriet är ett värdigt mål för anarkosyndikalister. Produktion som gör att vinstmarginalerna blir fetare, med minst socialt ansvar, är det som företagare värdesätter. Det här radikalt annorlunda prioriteringar. Kapitalister tror på framsteg mot vad som helst som hjälper dem att tjäna pengar; teknologiska framsteg som eliminerar betald eller potentiellt dissident arbete hyllas som ett "framsteg". Arbetslöshet och miljöförstöring är "framsteg".

Men för anarkosyndikalister, är det här motsatsen till framsteg; för anarkosyndikalister, är "framsteg" meningsfullt i den utsträckning innovationer inträffar som hjälper till att mata, hysa, klä etc., det största antalet människor med minst mängder mänskligt arbete, minst användning av naturresurser och minsta möjliga miljöskada. Uppfinningar som utvidgar omfattningen av mänsklig frihet och hjälper till med arbetarnas självförvaltning (dvs mänskligt självbestämmande), ses som progressiva. Kapitalister har inget intresse av den här sortens framsteg, eftersom det inte är vinstgivande. Primitivister erkänner inte den här självklara, grundläggande åtskillnaden, då att göra så skulle beröva dem en användbar halmgubbe.

"Väsentligt för produktion och framsteg är arbetet", fortsätter Faun, "och därför värderar bourgeoisien arbete högt - och, i motsats till bilden av 'radikala' arbetar-propagandister, är det inte ovanligt att kapitalister

Om nu, med ”produktion av överskottskapital” Feral Watkins egentligen menade ”utvinning av mervärde”, då engagerar han sig inte i en primitivistisk analys utan bara i en gammal marxistisk analys. Om han emellertid verkligen menar att kapitalismen definieras som produktion av överskottskapital, måste vi fråga: vad är betydelsen av denna produktion av ”överskottskapital”, och vem är sådan produktion dålig för? Och för den delen, hur mycket kapital är det ”rätta” kapitalbelopp som ska staplas innan ”produktion av överskottskapital” börjar?

För kapitalister existerar inte en sådan sak som överskottskapital. De kan aldrig ha tillräckligt. Och de kan verkligen inte mättas i en grad där de känner att de har ett ”överskott” av det. Det är trots allt det som gör dem till kapitalister. Desto mer desto bättre. För dem finns det alltid brist, oavsett hur mycket de har, och det är det som får dem att expandera sina affärer och att samla på sig mer. Det finns inget ”överskott” i deras logik. Snarare finns det alltid något mindre än vad som behövs för att mätta deras aptit.

För arbetare däremot, som arbetar under ledning av kapitalisterna, är termen ”överskottskapital” ett överflöd. Enbart kapitalets faktum är ett överskott. Dess enkla existens är ett överflöd. Kapitalismen föder överskott eftersom det i sig är överskott. Ur arbetarklassens synvinkel är kapitalisternas existens överdriven och onödig; kapitalister är en överflödigt klass av människor vars eliminering (som klass - inte som individer!) skulle öka effektiviteten och friheten. Men då har primitivisterna ingen arbetarklass synvinkel. De visar faktiskt förakt mot tanken att det finns ett meningsfullt distinkt arbetarklassperspektiv. (Naturligtvis glider primitivister upp och refererar till en ”arbetarklass” ganska ofta, men den informeras inte med någon bestämd betydelse; den används i samma avslappnade bemärkelse att New York Times ibland kan hänvisa till en amerikansk ”arbetande klass.”)

Det kan verka som om vi klyver hårstrån här i kritiken av hur Faun definierar kapitalism. Men Fauns misslyckande att förstå den enkla auktoritära dynamiken som gör ”kapital” till vad det är avslöjar den primitivistiska filosofins fattigdom. Anarkister ser privat egendom i produktionsmedlen - ”kapital” - som en manifestation av det bredare problemet med auktoritarism. För anarkister är den särskilda typen av auktoritarism som kapitalet

4. Stamlevnadssättets verklighet

Enligt antropologen Lorna Marsha, vars forskning av !Kung har rapporterats av den av primitivisterna omtyckta Marshall Sahlins, ”Förutom mat och vatten (viktigt undantag!)... hade de allt de behövde eller kunde göra vad de behövde.” Marshalls notering att mat och vatten kan vara ”viktiga undantag” till primitivt ”välstånd” är väl taget. Fifth Estate’s George Bradford medger med medkänsla att ”primitiva människor” är ”kapabla till att uppleva tillfällig hunger” men lugnar oss med att de ”ibland [väljer] hunger för att förstärka inbördes relationer, att leka eller för att se visioner.” Det återstår att se hur väl den primitivistiska idén om ”hunger som ett medel för att leka” kommer fastna hos den moderna allmänheten.

Dessutom noterar antropologen Edwin Wilemsen att levande !Kung kulturella praktiker observerade av antropologer som Marshall Sahlins eller Lorna Marshall är själva produkterna av årtusenden av anpassning: !Kung brukade jaga elefanter, praktiserade hortikultur (trädgårdsodling, översättarens anmärkning) och andra typer av odling, och hade drabbat samman med hövdingsskap i östra Afrika som drev dem till deras nuvarande hemvist (Kalahariöknen), där de är studerade av moderna forskare. Detta strider mot vad Fredy Perlman antyder i ett uttalande att ”!Kungfolket mirakulöst överlevde in till vår egna utrotningsålder.” Det är såklart sant att !Kung har överlevt, såsom Amerikas ursprungsbefolkning och Aboriginer, men Perlman antyder att !Kungfolket är en slags levande anakronism vilkas stamlevnadssätt bevarar livet i ”det naturliga tillståndet”. Antropologen Lawrence H. Keeley från University of Illinois-Chicago konstaterar också att !Kungs ”mordprocent 1920 till 1955 var fyra gånger USA: s och tjugo till åttio gånger högre än de stora industriländerna under 1950- och 1960-talet. Långt från att representera en oklanderlig bild av ”den primitiva mannen”, med andra ord !Kung-samhället, som alla andra, har förändrats över århundraden för att anpassa sig till förändrade behov. Allt detta

understryker poängen att befintliga jägare-samlarstammar inte nödvändigtvis ger ett fönster tillbaka i tiden.

I detta avseende rättfärdigar amatörens primitivistiska pseudoantropologi en stark försiktighet från Kenneth L.Feder, en praktiserande antropolog vid Central Connecticut State University. Han skriver att kunskap om tidiga mänskliga "sociala system - hur de relaterade till varandra inom grupper, hur de definierade "familj", vilka de ansåg vara lämpliga att parasig med - är, kanske, för alltid utom räckhåll. Vi blir hänvisade till att använda levande primater eller jakt och samlar grupper av människor, varav ingen av dem bör betraktas som så pålitliga som modeller för förhistorisk hominidbeteende." Men bagateller som vetenskaplig kunskap hindrar inte Green Anarchy Collective från att förkunna att innan 8000 f.Kr "hade ett naturligt tillstånd av anarki...funnits i cirka 2 miljoner år".

Tack vare forskning av andra historiker, arkeologer, och antropologer, vet vi att andra icke-industrialiserade folk förutom !Kung inte alltid levde i egalitära sociala formationer heller. Till exempel, de 500 nationer som existerade i Nordamerika före 1500 representerade en mångfald av kulturella, politiska och ekonomiska system. Vissa ursprungssamhällen var resolut patriarkala, så som Powhatan Konfederationen som bosättare vid Jamestown, Virginia, stötte samman med under 17- 1600-talet. Andra inkorporerade matriarkala och demokratiska aspekter av styrning i stamlivet: Iroquois kvinnor, till exempel, fattade de flesta av de viktiga besluten i deras samhälle. (Ett matriarkalt samhälle, är det viktigt att komma ihåg, är fortfarande såklart ett hierarkiskt samhälle.) För övrigt så domesticerade Amerikas ursprungsbefolkning majs och tobak, och lärde så småningom Européerna hur man odlar dem. Dessa fakta är viktiga för dem som försöker sig på en ärlig utvärdering av icke-europeisk stamlevnadssätt. Det är omöjligt att abstrahera de uppskattade 12.0000 ursprungliga kulturer av den "Nya Världen" före 1492 till en sammansatt "nobel vilde" eller "primitiv människa"-typ.

Naturligtvis levde inte de infödda stammarna i ett nationalstatssystem som européerna utvecklade, inte heller hade de äganderätt så som européer tänkte på det. Emellertid kämpade infödingarna tillbaka när de kände att bosättarna tog sig för långt in åt landet. Med andra ord höll stammar vissa grundläggande uppfattningar om territorialitet, vilket framgår

sidorna av Marx. Han refererar till perioden av "liberala borgerliga" revolutioner i det sena 17- till tidiga 1900-talet. "Denna period var bourgeoisieis uppror mot det feodala systemet och den Katolska kyrkans makt," informerar Faun oss om. Ironin i Fauns beskrivning handlar inte om att det faktum att det är inkorrekt — faktum är, det är riktigt att säga att revolutionerna under den här perioden omkullkastade den gamla feodala ordningen och ersatte aristokratvälde med borgerlig bluffdemokrati - utan därför att det visar att; hur de än försöker, kan primitiva post-vänsterister inte undkomma en vänster-analys.

Anti-vänster primitivister angriper anarkosyndikalister för att ägna sig åt en analys vilken de säger är nedsmutsad i unka gamla vänstertermer och koncept, till exempel, Feral Fauns tolkning av Upplysningens liberala borgerliga revolutioner, är dock, mer eller mindre historisk materialism rakt av (marxism, med andra ord). Ironiskt nog, utan vänsterbegrepp som stöder dem, kunde primitivister inte skriva sina "anti-vänster" utfall. På samma sätt använder Faun upprepande gånger termer som "bourgeoisie" som också osar gammal vänsterism. De flesta moderna anarkister motsäger sig sådana termer just därför att de stinker av det Gamla Gardet, partidogmatism. (Snarare än att tala om "bourgeoisie," till exempel, finner många anarkister det mer användbart att uppmärksamma de multinationella och företagselitens verksamheter.)

Faun gör sedan ett av de mer fruktansvärda misstagen i hans essä; han hävdar att: "den utmärkande egenskapen hos kapitalismen, jämfört med andra ekonomiska system, är inte existensen av kapitalister, utan produktionen av överskottskapital vilket tillåter fortsatt ekonomisk expansion." Det är sant att den utmärkande egenskapen hos kapitalism inte är existensen av kapitalister — men det är inte "produktion av överskottskapital" heller. Det är själva kapitalet - klassens egendom. Om kapitalismen är något är det kapitalets existens. Det är inte den "överproduktionen" av den. "Kapitalet" är i sig en form av egendom som förutsätter en viss maktfördelning: makt för vissa att kontrollera och disponera de saker som andra måste ha tillgång till för att överleva. "Kapital" är ett auktoritärt förhållande mellan individer, och denna auktoritära relation är just den definierande aspekten av kapitalismen för anarkister. Om "produktion av överskottskapital" är den definierande kvaliteten för primitivisterna, och inte den auktoritarism som är inneboende i själva "kapitalet", i vilken mening är primitivisterna anarkister?

liberala teoretikerna, och deras projekt, vid granskning, visar sig bara förlängningen av det liberala projektet.” Det är oklart vad Faun/Watkins menar med ”bara en förlängning av det liberala projektet”, förutom att detta anses vara dåligt. Faktum är att de flesta anarkister är överens om att födelsen av anarkism var skyldig upplysningen mycket. ”Med utvecklingen av industriell kapitalism”, skriver Noam Chomsky i Daniel Guerins Anarkism, ”ett nytt och oväntat system av orättvisa, är det frihetlig socialism som har bevarat och utvidgat det radikala humanistiska budskapet från upplysningen och de klassiska liberala ideal som förvrängts in i en ideologi för att upprätthålla den framväxande sociala ordningen.” Anarkister förnekar inte att makthavare talar väl om Upplysningens ideal samtidigt som de betar sig på ett sätt som motsäger dem.

Sammantaget är Faun/Watkins kritik av anarkosyndikalism ett bra exempel på den primitivistiska kritiken av klasskampsanarkismen. För Feral Faun och andra primitivister var anarkosyndikalism aldrig en autentisk revolutionär tendens till att börja med. Hur kan anarkosyndikalism någonsin vara revolutionerande om den har ”borgerligt ursprung”? Faktum är att Fauns uppsats häcklar det spanska CNT under revolutionen 1936 som ”verkligt motbudande”, och försummar det faktum att det bara var några medlemmar av CNT som gjorde (lätt att se i efterhand) misstag, även de anarkister som inte anser sig vara anarkosyndikalister är benägna att komma överens om att det någonsin skett en anarkistisk revolution, var det i Spanien i slutet av 1930-talet.

Men inte för Faun och andra primitivister. För dem, var den breda arbetarklassrörelsen emot spansk fascism själv borgerlig, ”kanske till och med mer” borgerlig än det borgerliga motståndet i sig, vilket inte representerade något verkligt frihetligt alternativ för det spanska folket, även om det var vad en majoritet av dem föredrog. Enligt den primitiva synvinkeln på konflikten var vad arbetarna själva ville ha inför Francos diktatur en vilseledning, ett ”arbetaristiskt” helvete ”ännu mer” borgerligt än kapitalismen. I sådana fall, var nederlaget, för primitivisterna, och den därmed sammanhängande slakten av de ”borgerliga” spanska anarkisterna en lättnad, eftersom ingen konsekvent anarkist någonsin skulle vilja ha ett system som inrättats av de ”kanske ännu mer” borgerliga än kapitalistklassen.

Ironiskt nog presenterar Feral Watkins i hans essä en kortfattad skildring av kapitalismens historiska utveckling som hade kunnat komma från

inte bara av sammandrabbningar med européer utan också i konflikter mellan stammar.¹

Många, om inte alla, infödda samhällen praktiserade någon typ av religion. Den rika mångfalden av Amerikas ursprungsbefolknings skapelser är känd för många. Däremot har anarkismen traditionellt framställt ateism - i själva verket antiteism - som det enda trossystemet som överensstämmer med den vetenskapliga förståelsen av verkligheten. Detta står också i motsats till den primitivistiska ikonon Ted Kaczynskis tro på ”farfarskaninen, farfar som var ansvarig för alla andra kanins existens.” Kaczynski noterar att detta övernaturliga väsen ”kunde försvinna, [och] det var därför du inte kunde fånga honom och varför du aldrig skulle se honom. . . Varje gång jag sköt en snöskokanin [i naturen] skulle jag alltid säga ”tack farfar kanin.” Liknande hedniska övertygelser (eller vanföreställningar) hölls allmänt av andra jägare-samlare kulturer.

Sjävlart betyder det inte att anarkister vill tvinga på andra ateism. I ett anarkistiskt samhälle, skulle människor vara fria att tro på vad helst de vill. Men ett anarkistiskt samhälle, värt namnet, skulle inte tillåta att dem som har en religiös tro att tvinga dem på andra, inte heller skulle religiösa övertygelser få påverka beslut om produktion och distribution. Även om individuell tro på mystiska krafter skulle tolereras, skulle nog de flesta anarkister fortsätta att kritisera irrationaliteten hos dem som tror på det övernaturliga. Det kulturella klimatet hos de flesta av Amerikas infödda samhällen var långt ifrån ateistiska eller ickereligiösa: faktiskt tjänade stammarnas trossystem att legitimera den ojämlika distributionen av makt mellan stammens medlemmar, och genomsytrade nästan alla aspekter i vardagen.

¹ Översättarens anmärkning: Något som den västerländska historieskrivningen gärna släatar över är det ofattbara våld som nybyggarna utsatte ursprungsbefolkningen från det att Columbus satte sin fot på Bahamas i tron om att han nått Indien. Att den de ursprungliga nationerna inte ville att européerna skulle expandera längre in mot landet, handlade säkert mer om att man ville skydda sitt folk från folk mord, förslavning, våldtäkter med mera än territoriala känslor med tanke på gästvänligheten de visade med att hjälpa nybyggarna överleva vintern, lärde dem hur man odlade marken, vad som gick och inte gick att äta. I de flesta fall hade nybyggarna inte överlevt den första tiden utan hjälp från ursprungsbefolkningen. Nybyggarna visade tacksamhet med våld och massaker vilket är väl dokumenterat. Lästips: Begrav mitt hjärta vid Wounded Knee, av Dee Brown, ”500 Years of Indigenous Resistance”, Gord Hill, ”An Indigenous People’s History of the United States”, Roxanne Dunbar-Ortiz, ”A People’s History of the United States” av Howard Zinn.

Före europeiskt inflytande fanns redan många inhemska exploaterings-system på plats. Mexica (Aztekerna) indianer från Centralamerika, till exempel, vilka började som en omkringfläckande grupp av legosoldater, had vid 1400 etablerat ett brett imperium centrerad på tillbedjan av krigsguden Huitzilopochtli. Mexica krävde skatt från underkuvade byar och offrade så många som 20.000 människor per 18:e år för sin kejsrerliga gud. Inkaindianerna byggde ett imperium i Sydamerika som var till och med större än deras centralamerikanska kusiner. Naturligtvis var (och är) europeiska samhällen blodigare i massskala, och verkligen mer expansiva, vilket historien tydligt har visat. Detta är fakta som inte behöver glömmas bort vid någon ärlig utvärdering av andra sociala system. Men de bör inte heller leda oss till att idealisera andra sociala system.

Zerzan och andra primitivister hävdar ofta att för-civiliserade sociala grupper åtnjöt en livstil av sorgfrihet, relativt fri från sjukdomar och vdermöda. Till exempel skriver Green Anarchy kollektivet, "Före civilisationen fanns det generellt...stark hälsa och robusthet." Innan den europeiska civilisationen är det dock inte klart att många infödingar alltid haft något av dem, än mindre båda. Historikerna James L. Roark, Sarah Stage och andra skriver: "På en plats i västra Kentucky, vilken daterar till cirka 2500 till 2000 f.Kr, hittade arkeologer gravplatser vilka lät dem beräkna att livslängden vid födseln för dessa Skogsmänniskor var något över 18 år". Enligt uppskattningar från forskare vid UCLA Gerontology Research Group var Homo sapiens genomsnittliga livslängd för 50 000 år sedan 10 år på grund av sjukdom, rovdjur och olyckor. Dessutom utvecklade jägare-samlare andra sjukdomar i samband med deras livsstil: på en Hopewell-plats med anor från cirka 100 f.v.t. avslöjade utgrävningar att jägare "tendrade att ha artrit i armbågen förknippat med stress i armbågsleden genom att använda spjutkastare." Naturligtvis skulle sådana smärtsamma förhållanden i ett primitivistiskt samhälle helt enkelt behöva utstås. Dessutom utvecklade de högbyggande folken i den Mississippiska kulturen även former av hierarki och dominans:

En Cahoki begravningshöj [daterad till cirka. 1000 f.v.t] antyder auktoriteten som en stor hövding utövade. En man - förmodligen hövdingen - var begravd med styckade kroppar från flera människor, kanske fiender eller slavar; tre män och tre kvinnor med hög status, möjligen hövdingens släktingar;

Green Anarchy Collective skriver på Z-Net: "De två huvudsakliga misslyckade och uttömda medlen eller tillvägagångssätten mot förändring på senare tid har varit liberalism och vänsterism. . . Teknik, produktion, hierarki; regering, ekologisk förstörelse och idéer som "framsteg" fortsätter att ifrågasättas av de flesta som skulle identifiera sig med vänstern. " I motsats till Green Anarchy's kungörelse, placerade traditionella anarkister som Peter Kropotkin anarkism på vänsterkanten av den socialistiska rörelsen. Likt Bakunin, ansåg Kropotkin att anarkism var en form av socialism, och att "socialism utan frihet är slaveri och brutalitet."

Dessutom svartmålar primitivister ofta anarkosyndikalister som hemliga marxist-leninister (eller till och fascister) som kommer avslöja sig själva om de någonsin "får makten". Det här är ett ganska underlig anklagelse, med tanke på att den sociala utformningen utvecklade av anarkosyndikalister är formad för att göra det omöjligt för någon att "få makt" över andra. Primitivisternas främsta klagomål är att "arbetaristiska" anarkister romaniserar arbetet, medan primitivister vill avskaffa det. Anarkosyndikalister håller arbetet på någon slags mystisk pedestal säger primitivisterna, och vägrar att erkänna att människor är mer än enkla "arbetare". (Egentligen är problemet att anarkosyndikalister verkligen ser att människor är mer än bara arbetare, men att kapitalister inte gör det!)

Det mest direkta av de primitivistiska angreppen på anarkosyndikalism är Feral Fauns "The Bourgeois Origins of Anarcho-Syndicalism", tillgänglig på webben (på www.insurgentdesire.org.uk) och som en broschyr. Feral Watkins, publicerad i A:AJODA och Fifth Estate, hävdar absurt i sin artikel att "anarkosyndikalister omfamnar de värderingar som är väsentliga för kapitalism" och att anarkosyndikalister gör det "kanske till och med mer än bourgeoisien." Hur det är möjligt för andra än den verkliga bourgeoisin att göra detta förklaras inte; per definition är borgarklassen vårdnadshavare och källa till borgerliga värden. Om anarkosyndikalister gör detta "kanske ännu mer" än sina chefer - bourgeoisin - så är anarkosyndikalister verkligen en stor fara. Det betyder att de är ännu mer reaktionära än de faktiska maktinnehavarna i detta system!

Uppsatsens huvudsakliga poäng är att "anarkosyndikalism återspeglar den borgerliga ideologin" och att "värden som upprätthålls av anarkosyndikalister inte skiljer sig väsentligt från de mer radikala av de borgerliga

synen av primitivister och post-vänsterister som våldsamt angriper klassisk anarkism, bara för att därefter springa bakom den svarta flaggan och hävda ”men vi är alla i detta tillsammans” när elden besvaras. I en värld av primitivt tänkande, förtjänar bara primitiva idéer att vidareutvecklas.

Faktum är att dom som kan komma åt internet eller som har tid och pengar att läsa de många aktuella anarkistiska tidskrifter är förmodligen bekanta med den växande klyftan mellan primitivism och tendensen inom den anarkistiska rörelsen som upprätthåller ett klasskampsbaserat, men inte en antiteknologisk, tillvägagångssätt. Primitivismen hävdar fiendtlighet mot traditionella vänsteridéer, vilket framgår av det häftiga gormandet om ”arbetare” ovan, inklusive de som förkroppsligas i den klassiska anarkistiska traditionen. ”Post-vänster” som många anti-vänster primitivister föredrar att kallas, hämtar deras benämning i huvudsak från boken *Anarchy after Leftism*, skriven av en känd polisinformator och advokat Bob Black. I A:AJODA #48 (Höst-Vinter 1999-2000), skrev John Zerzan i ”Post-Left Anarchy”-forumet, och identifierade hans varumärke av primitivism som en form av post-vänstertanke.

Fördelningen inom den anarkistiska rörelsen mellan primitivister och andra anarkister är speciell för USA, där hipsters ofta hävdar ett antal bisarra idéer under en rubrik av ”anarkism” för att ge dem en modern glans. Där den anarkistiska rörelsen existerar någon annanstans, finner man den informerad med klassiska anarkistiska idéer om klasskamp och självförvaltning. Samma arbetarklassaspekter av den anarkistiska rörelsen hånas emellertid ofta av amerikanska primitivister som reformister eller ”vänster”. För dem är vänstern precis lika dålig som högern.

Naturligtvis har anarkister alltid kritiserat den auktoritära vänstern, för anarkister har alltid kritiserat auktoritarism. Till exempel, Volines *The Unknown Revolution* och Emma Goldmans *My Disillusionment in Russia* är två välkända exempel av anarkistisk kritik av Leninistisk tyranni. De spanska anarkistiska CNT-FAI:s öde i händerna på Stalinisterna, det formellt vänster, Partido Comunista Española, är känt för de flesta anarkister. Anarkistisk kritik av auktoritära vänsterns praxis har kommit lika mycket från verklig erfarenhet som från teoretisk oenighet. Bakunin och Marx diskuterade ständigt och definierade för många klyftorna mellan frihetlig och auktoritär vänsterism, och det är dumt och oärligt att låtsas att dessa skillnader är obefintliga eller triviala.

fyra men, kanske tjänare eller vakter, vilkas händer och huvud hade huggits av; och femtio unga kvinnor i åldrarna mellan arton och tjugotre som uppenbart hade blivit strypta. Sådan massupoffring visar makten en Cahoikan hövding utövade och den lydnad han förfogade över.

I *Running on Emptiness*, hävdar Zerzan, ”De födosökande Comanche behöll sitt icke-våldsamma sätt under århundraden före den europeiska invasionen, och blev våldsamma endast vid kontakt med den plundrande civilisationen”. Men i *War before Civilization*, enligt John Johnson, tar antropologen Lawrence H. Keeley fram bevis för att ”I motsats till argumenten att stamvåld ökade efter kontakt med européer, var andelen begravningar i kustnära British Columbia med bevis på våldsamma trauma faktiskt lägre efter europeisk kontakt (13 procent från 1774 till 1874) än de mycket höga nivåerna (20 till 32 procent) bevisas i förhistoriska perioder. Dessutom är det känt att även utan europeisk hjälp trakasserade Wichita bosättningar i det nuvarande Texas in på 1800-talet. Wichita hade själva flyttat till den Röda Floden, under 1700-talet för att fly de fiendliga Osage Indianerna i mellanvästern. En marginalanteckning är på sin plats innan vi fortsätter; Några primitivister kanske protesterar att fokusera på de mindre romantiska verkligheterna i de infödda stammarnas historia, ”spelar i händerna” på dem som orättvist förtryckte de amerikanska indianerna. Med det menas, att säga att de infödda ägnade sig åt förödande krigsföring och var huvudsakligen patriarkal, etc, så ”spelar man” de europeiska erövrarna ”i händerna”, som framhävde de inföddas ”barbari” för att förtrycka dem. Detta ”spelar in i händerna”-typen av argument hämmar många diskussioner på vänster-sidan, och därför är det värt att citera George Orwell som skrev:

Närhelst A och B är i opposition med varandra, anklagas vem som helst som attackerar eller kritiserar A för att hjälpa och bistå B. Och det är ofta sant, objektivt och i en kortsiktig analys, att han underlättar för B. Därför säger A-anhängarna, håll tyst och kritiserar inte: eller åtminstone kritiserar ”konstruktivt”, vilket i praktiken alltid betyder positivt. Och utifrån detta är det bara ett litet steg att argumentera för att undertryckande och förvrängning av kända fakta är en journalist högsta plikt.

För argumentens skull, kan vi säga att Orwells "A" ovanför representerar primitivism, medan "B" representerar en försvarare av europeisk exploatering. (Naturligtvis är argumenten för denna broschyr varken A [primitivism] eller B [europeisk exploatering], utan snarare på sidan av C [ett anarkistiskt samhälle].) Det är väldigt viktigt erkänna dumheten och destruktiviteten av "om du inte är med oss, är du på vår fiendes sida"-anklagelser. För det första avslöjar ett ögonblicks reflektion att båda sidor i en tvist lätt kan kasta detta argument mot dem som vägrar att gå med dem. Det introducerar också en absurd motsättning: om båda sidor är korrekta att "om du inte är med oss, är du på våra fienders sida", är de som vägrar att ta endera sida skyldiga till att ta båda sidorna samtidigt. I praktiken är det enda syftet med denna anklagelse att skrämma kritiker och att tysta oenighet. (Det är mycket oroande att den som kallar sig själv en anarkist någonsin skulle böja sig för en sådan slemmig taktik.)

Tillbaka till frågan om de primitiva samhällenas karaktärsdrag, det är känt att europeiska erövrare var betydligt mer brutala i deras våldtäkter och plundringar av de inföddas land än nästan någon av de infödda samhällena var mot varandra. Det här faktumet behöver emellertid inte snedvrider någon exakt skildring av hur stamlivet egentligen var. Vi förtjänar en ärlig bild av händelserna, vi får ingen verklig förståelse genom att filtrera dem genom ideologiska fördomar. Och från en sådan ärlig bild, kan vi hålla med om att det fanns många beundransvärda saker med de infödda samhällena, men att få, om något, representerar önskvärda alternativ till vår nuvarande sociala situation, överensstämmer mycket mindre alternativ med anarkistiska ideal om direkt demokrati och avlägsnande av religiös auktoritarism från det offentliga rummet.

Green Anarchy kollektivet skiftar emellertid kurs och hävdar att trots de primitivistiska hänvisningarna till många infödda samhällen, är det enda (verkligt) acceptabla primitiva samhällen var dom som fanns före uppfinningen av skrift för ungefär cirka 1000 år sedan. Med andra ord, de förhistoriska samhället av icke-läskunniga samhällen är dom som primitivister verkligen vill modellera deras utopi på. (Igen läs Zerzan, Blair och Green Anarchy dokumentet "Notes on Primitivism".) Några andra primitivister vill inte dra sig tillbaka så här långt i det förflutna ("bara till Järnåldern" säger vissa), men för tillfället, är det värt att studera Zerzan/Green Anarchy åsikter.

Så hur såg förhistoriska mänskliga formation verkligen ut? Vilka värderingar hade de förhistoriska hominiderna, och runt vilka principer — om

fabriker och gruvor som samordnades" av arbetarna själva "eller av en anarkistisk fackförening", varnar han. "De skulle inte kalla detta arrangemang en stat. Namnbytet skulle utdriva odjuret, säger Perlman otroligt nog. Han ser ingen som helst skillnad mellan ett hierarkiskt, auktoritärt samhälle baserat på våld, i vilken nästan varenda en som arbetar måste följa befallningar på ett nästan militärt sätt, och ett samhälle i vilka människor fritt och kollektivt kontrollerar deras egna arbetsliv, och i vilken ingen regering inkräktar på vårt privata liv.

Genom att påstå att anarkosyndikalister endast är ute efter ett namnbyte, ekar Perlman de värsta anarko-kapitalistiska polemiker, som säger att ett anarkistsyndikat är egentligen "en stat med ett annat namn". Det vill säga, uppenbarligen är varje organiserad grupp människor med någon typ av beslutsstruktur en "stat". Med den här logiken, är inte primitivistiska grupper också stater? Tesen om självförvaltning som Perlman attackerar är grunden för tesen om mänskligt självbestämmande; vilken hävdar att arbetare och deras samhällen ska ha beslutsfattande makt över resurser och strukturer (gruvor, datorcenter, etc.) i deras område. Tror inte primitivisterna på det här? Om primitivister inte anser att samhällen ska vara självstyrda — det är, skötas av människorna som bor i dom — hur ska då beslut som berör kollektivet samordnas inom dem? Lusten efter självförvaltning säger ingenting om de beslut som samhällena kommer att ta, så som huruvida fortsätta använda eller stänga gruvor — bara att kontrollen skiftas till arbetarna och samhällets händer, och iväg från kapitalister och politiker. Perlmans karaktärisering är fel men inte unik.

Primitivister tar regelbundet fram två uppfattningar när de försvarar sina idéer mot anarkister. En är att, oavsett hur många primitiva haranger som läses, vem som helst som motsäger sig primitivism "förstår inte det" eller "har inte läs tillräckligt om det." Antagligen är att förstå primitivism att hålla med om det. (Det är vanligt för gudfruktiga medlemmar i religiösa grupper att påstå samma sak, vilket belyser likheterna mellan primitivister och religiösa.) Primitivister verkar inte kunna greppa möjligheten att en kan vara oense med deras åsikter precis därför att de är förstådda.

Den andra uppfattningen är, att även om de själv ger sig själva friheten att polemisera traditionella anarkister, kan de själva i sin tur inte bli kritiserade. Anarkistisk kritik av deras åsikter är "splitrande", "sektaristisk" eller "okamratliga". Anarkister presenteras rutinmässigt med den patetiska

5. PRIMITIVISTISKA ATTACKER PÅ ANARKISM

Inte tillfredsställd med att bara attackera antropologins och historiens fält, eller läsarens intelligens, rasar de även mot den tradition de påstår sig vara en del av – den anarkistiska traditionen. I en artikel i den pretentiöst namngivna *Anarchy: A Journal of Desire Armed*, till exempel, klagar John Zerzan på ”en anarki dominerad av producent/arbetar/syndikalist perspektiv från...Murray Bookchin och Noam Chomsky.” George Bradford stönar att primitivistens fiender är ”företagsingenjörer och vänster- /syndikalistkritiker” och otroligt nog likställer de båda. Den speciellt skadliga Feral Faun/David Watkins, påstår att ”anarkosyndikalister omfamnar de värden som är väsentliga för kapitalism,” medan Green Anarchy kollektivt skriver på Z-Net att ”i den mån anarkister klamrar sig till vänster och definierar sig i dess termer (t.ex. anarkosyndikalister) kommer de ingestans.” En ny utgåva av primitivist-vänliga [i]A:AJODA ägnade också mycket utrymme åt polemik mot anarkokommunism och ”organisationer”.

Anarkosyndikalism var naturligtvis den högt organiserade revolutionära strategin för dom stora anarkistiska rörelserna i Spanien, Mexiko, Kuba, Argentina och någon på andra platser. Bland framstående anarkosyndikalister, levande och döda, ingår Rudolf Rocker, Noam Chomsky, Sam Dolgoff, Diego Abad de Santillan, Gregory Maximoff, Buenaventura Durutti och Emile Pouget. Framstående anarkokommunister har inkluderat Alexander Berkman, Errico Malatesta, Emma Goldman, Nestor Makhno och Peter Kropotkin. Andra som har arbetat inom denna tradition inkluderar Mikhail Bakunin, Daniel Guerin, Murray Bookchin, Janet Biehl och Albert Meltzer. Med andra ord är detta huvudströmmen i anarkismen. Enligt primitiva tänkare är dock den anarkistiska traditionen fel. (Och om det är så fel, undrar man varför de känner behov av att fästa sig själva vid den.)

I *Against His-story*, läxar Perlman upp dem som förespråkar tesen om självförvaltning. ”De skulle ersätta staten med ett nätverk av datacenter,

några – var deras sociala liv organiserat? Utan den skriftliga dokumentationen förblir deras sociala idéer till stor del ett mysterium. Det är olyckligt att Emory University historikern Michael P. Roak...behöver påminna oss om att ”inga dokument upptecknar [förhistoriska] födelser och dödsfall, vad som kom och gick, segrar och nederlag. Inga dagböcker kartlägger deras dagliga liv. Inga brev dokumenterar deras tankar och känslor. Inga sånger eller berättelser funderingar om vem de var och vad som var viktigt för dem.”

Naturligtvis hindrar grundläggande eftergifter till logik inte primitivistisk fantasi. Med hänvisning till hur livet var i de mörka epoken av människans förhistoria. Med hänvisning till livsstilen som existerade under de mörka epoken av människans förhistoria, klagar John Zerzan i *Future Primitive* att nuförtiden är Neandertalare ”mycket baktalade”. I motsats till den starka hälsan och ”robustheten” primitivister tillskriver neandertalaren, noterar antropologerna Christopher Stringer och Clive Gamble, ”Den höga förekomsten av degenerativ ledsjukdom hos neandertalare är kanske inte förvånande med tanke på vad vi vet om de hårda liv de levde och slitaget detta skulle ha framkallat på deras kroppar. Men förekomsten av allvarliga skador är mer förvånande och indikerar hur farligt livet var, även för dem som inte lyckades nå ’ålderdom’ i neandertalarsamhället.” Det är också viktigt att komma ihåg att innan de blev utrotade för mer än 3000 år sedan, enligt Ian Tattersall, kurator för fysisk antropologi vid American Museum of Natural History i New York city, var ”fysiska skillnader i den Neandertalska arten var så distinkta att de skulle ha representerat en fullständigt separat art från *homo sapiens*.” Det fanns heller ”inget biologiskt meningsfullt utbyte av gener mellan de två arterna.” Med andra ord, anatomiskt moderna människor (*homo sapiens*) samexisterade med Neandertalare i Europa som olika arter och utvecklades inte från dem som vissa primitivister okunnigt insinuerar. ”[M]oderna människor är den enda överlevande kvisten på en grenande buske framkallad av evolution,” påminner Tattersall oss om. ”Vi är inte toppen av en stege som våra förfäder klättrade, utan ett helt annat experiment.” Faktum är att Zerzans ”mycket baktalade” och genetiskt skilda arten, Neandertalaren, anses av många antropologer ha utplånats genom krigföring med *homo sapiens* (Cro-Magnon) - det vill säga våra direkta förfäder - trots de naiva, spekulative Green Anarchist uttalande att ”civilisationen invigde krigföring.”

Om primitivister vill ställa en viss uppfattning om social organisation som ideal för mänsklighetens framtid, låt dem göra så. Men att säga att människor redan har levt i anarkistiska samhällen i den mening som den klassiska anarkistiska traditionen föreställer sig är ohållbart. Att felaktigt framställa den vetenskapliga dokumentationen, att frammana från tidigare exempel för vilka bevis i bästa fall är skissartad, att spekulera vilt om hur förhistoriska människor levde och att hävda sådana spekulationer som fakta - detta är att begå inget mindre än bedrägeri. I detta avseende liknar primitiva pseudovetenskapliga vandringar de som T.D.Lysenko, den sovjetiska genetikern och jordbrukskommisären gjorde, som försökte få naturens lagar att se ut som att de överensstämmer med leninismens ideologiska fördomar, ofta genom att förfälska hans data. Mycket som fundamentalistiska kristna som motsätter sig evolutionsteorin, leker ideologidrivna primitivister med den paleoantropologiska dokumentationen och slänger data som strider mot deras förutbestämda slutsatser.

Det är utan tvivel värdefullt att spåra krigets ursprung, staten och andra former våldsamt dominans. Anarkister har sedan Peter Kropotkin gjort det. Icke desto mindre rapporterar antropologen från Columbia University Morton H. Fried: "Det finns inga autentiska skriftliga register från vilka utvecklingen av en orörd stat kan läsas direkt." Tvingande hierarkiska strukturer antas generellt att ha uppstått genom kontroll över framväxande jordbruksöverskott, med hjälp av religiösa övertygelser och i slutändan ett prästerligt kast som legitimerade ojämlikhet. Det verkar perverst att föreslå att, i stället för att eliminera de orättvisa sociala förhållandena som tar bort matöverskott från allmän användning, gör vi oss istället av med matöverskottet! Men återigen, det är vad många primitivister vill ha.

Också bara den mest oinformerade kan hålla med det galet ohållbara primitivistiska påståendet att människor i förhistorien - det vill säga historien som det inte finns någon skriftlig dokumentation för - levde i "ett tillstånd av naturlig anarki. . . i ungefär 2 miljoner år." Och även om det kunde bevisas att de gjorde det (och det kan det inte), vad skulle detta betyda för oss nu?

Oavsett vad mänskliga samhällen gjorde under den två miljoner år långa perioden om vilken lite kunskap finns, huruvida vad som hände var beundransvärt eller avskyvärt, finner vi oss själva fortfarande i nuet och handskas med former av förtryck som existerar nu. Att hominider har

kapaciteten att leva i statslösa samhällen var väl känt innan primitivister tog till kopieringsapparater och internet för att påminna oss om det. Så har historien också berättat om den mänskliga kapaciteten till grymhet och våld - två saker som inte är begränsade till tekniska civilisationer. Dessa fakta belyser det mänskliga tillståndet, men de dikterar inte vår framtid. Det förflutna föreslår att ett statssamhälle inte är oundvikligt, men det säger oss inte nödvändigtvis vad som bör göras i den moderna eran. Det förflutna definierar möjligheter, men det är fortfarande upp till människor i nuet att bestämma hur deras framtid kommer att se ut. Av de uppgifter vi har verkar det klart att jägare-samlar-livsstilen för de tidigaste hominiderna inte skulle vara ett livskraftigt, mycket mindre önskvärt alternativ för många.